

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня прог

рава та страхування»

Д
ІНЕ

ЗВІТКУ
ІТІ ФІРМИ

_____ (підпис)

Здобувача вищої освіти
форми здобуття освіти
Семсній Артем Андрійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент
Костюк Валентин Романович
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

*Завідувач кафедри фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін*
доктор економічних наук, доцент
Овчар Петро Андрійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 2025

ПЛАН

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ФІРМИ	6
1.1. Інвестиції: економічна сутність та класифікація.....	6
1.2. Основні види інвестиційної діяльності фірми в ринкових умовах господарювання.....	13
1.3. Інвестиційні ризики та методи управління ними.....	23
Висновки до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІРМИ	34
1. Загальна характ.....	34
2. Аналіз майново.....	39
3. Аналіз фінансо.....	49
4. Основні напрям.....	59
Висновки до розд.....	67
РОЗДІЛ 3. (НАПРЯМІВ РОЗ	ВІНДАЦІЙ ЩОДО
3.1. Визначення о	ЛЬНОСТІ ФІРМИ..
3.2. Визначення	ності фірми на ринку...
ефективності про	ті фірми та оцінка
3.3. Обґрунтуванн	.....
кількісна оцінка ризиків	вах невизначеності та
Висновки до розділу 3	95
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	106
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	108
ДОДАТКИ	112
АНОТАЦІЇ	119
	123

ВСТУП

Актуальність теми. Однією з найбільш гострих проблем сучасної економічної науки залишається досягнення стабільного економічного розвитку, де, безсумнівно, вирішальне значення належить інвестиційній сфері.

Інвестиції виступають важливим засобом забезпечення економічного зростання України, здійснення структурних зрушень у народному господарстві, впровадження сучасних досягнень технічного прогресу, підвищення якісних показників діяльності компаній. Активізації інвестиційного процесу є одним з найбільш діючих механізмів подальших соціально-економічних перетворень.

В умовах ринкової економіки можливостей для інвестування досить багато. Разом з тією ж кількістю доступних для інвестування портфелів. При цьому здійснюється в умовах, у момент вкладення передбачити економічні наслідки приймаються на інше.

Прийняття рішень, як і будь-який інший вид управлінської діяльності, ґрунтується на використанні різних формалізованих і неформалізованих методів. Ступінь їхнього сполучення визначається різними обставинами, у тому числі і тим з них, наскільки менеджер знайомий з наявним апаратом, застосовним у тому чи іншому конкретному випадку.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. Комплексність питань управління інвестиційною діяльністю фірми визначає досить широкий спектр досліджень з даного напрямку. Питанням розробки ефективних механізмів управління інвестиційною діяльністю фірми, інвестиційними проектами, оцінки ефективності прийнятих інвестиційних рішень, застосування методів та інструментів мінімізації негативного впливу ризику приділяється значна увага вчених, про що свідчать роботи Бакаєва Л.О., Деньги С.М., Джеджули В.В.,

Дорош О.І., Єрохіна С.А., Лютого Я.В., Шепиленко В.Ю., Штулер І.Ю., Чернадчук В.Д. та інших.

Проте, розрізненість підходів до управління інвестиційною діяльністю фірми, ускладнює розуміння вихідних основ його забезпечення з точки зору формування визначеної послідовності ефективних управлінських рішень. Існують проблеми як теоретико-методологічного, так і прикладного характеру, вирішення яких пов'язано з такими напрямками досліджень як: визначення пріоритетних напрямів інвестиційної діяльності, прогнозування майбутніх грошових потоків з урахуванням ризиків інвестиційних проектів.

Таким чином постає необхідність комплексного дослідження теоретичних засад провадження фірмою інвестиційної діяльності та обґрунтування шляхів її ефективної реаліза

Мета дослідження
практичному обґрунтуванню
фірми в ринкових умовах
Для досягнення поставлених
завдань:

– визначити класифікацію в сучасних умовах

– узагальнити наукові підходи до вибору видів інвестування в ринкових умовах господарювання та застосування методів оцінки ефективності інвестиційної діяльності фірми;

– розкрити інвестиційні ризики та методи управління ними;

– проаналізувати ефективність функціонування конкретної фірми - ТОВ «Приватінвест»;

– здійснити аналіз майнового стану ТОВ «Приватінвест»;

– здійснити аналіз фінансового стану ТОВ «Приватінвест»;

– визначити основні напрями інвестиційної діяльності фірми;

– визначити джерела та оцінити ризик інвестиційної діяльності на прикладі конкретної фірми;

ції інвестиційної діяльності фірми.

Визначення теоретичних основ та обґрунтування шляхів її реалізації інвестиційною діяльністю її реалізації.

Визначено та вирішувалися такі завдання:

– розкрити інвестиційні ризики та розглянути їх

- розробити та обґрунтувати інвестиційний проєкт розвитку діяльності фірми;
- обґрунтувати рішення щодо інвестиції фірми та оцінити економічну ефективність її інвестиційної діяльності.

Об'єктом дослідження є сукупність теоретико-практичних підходів та практичних рекомендацій до обґрунтування інвестиційної діяльності фірми.

Предметом дослідження є джерела на напрями розвитку інвестиційної діяльності фірми в умовах ринкової економіки.

Методи дослідження. У ході дослідження використано такі наукові методи як узагальнення, індукції та дедукції, абстрагування – при визначенні особливостей інвестиційної діяльності, факторів впливу на ефективність

інвестиційної діяльності, конкретизації, систематизації, формалізації – при дослідженні напрямів розвитку підприємства, лінійного програмування, визначення напрямів розвитку інвестиційного процесу.

Інформаційні

джерела: статистичні дані, щорічні звіти ТОВ «ПриватІнвест», результати власних досліджень, матеріали досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів, що висвітлюють проблемні аспекти розвитку підприємства та управління інвестиційною діяльністю фірми.

Елементи наукової новизни одержаних результатів. Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні та розвитку теоретичних, методичних і практичних положень інвестиційною діяльності фірми, що працює в сфері роздрібною торгівлі. А саме: проведено узагальнення й складено запропоновану автором класифікацію інвестицій за факторами впливу; визначено етапи циклу інвестиційної діяльності фірми; запропоновано визначення інвестиційного ризику та складено класифікацію видів

інвестиційних ризиків, які можуть виникнути при реалізації інвестиційних рішень.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні пріоритетних напрямів розвитку діяльності ТОВ «Приватінвест» на основі розширення впливу на нові сегменти споживчого ринку з оцінкою економічної ефективності необхідних для реалізації інвестиційних проєктів вкладень.

Структура кваліфікаційної роботи: вступ, три розділи, висновки, додатки, список використаних джерел; основний зміст викладено на 106 сторінках в комп'ютерному наборі, робота містить 24 таблиці, 5 рисунків.

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ФІРМИ

1.1. Інвестиції: економічна сутність та класифікація

Поняття «інвестиція» є первинною категорією, базою побудови ієрархії інших категорій, що відображають відтворення основного та оборотного капіталів [20]. Сам термін «інвестиція» походить від латинського слова «invest», що означає «вкладати».

Буває, що під інвестиціями розуміють вкладання коштів, що часто може бути не пов'язане (напр., «споживчі автомобіля, ремонт інвестиціями. Адже довгострокового придбання не пере. Деякі існуючі ви: приростом капітал передбачати досягнення економічних цілей вкладення капіталу.

тування поставлених цілей і домашнього кінотеатру, економічним змістом не є зій пов'язані з забезпеченням чного періоду, якщо таке метою отримання прибутку. пов'язуються виключно з оду, хоча інвестиції можуть

Часто поняття «інвестиції» ототожнюють з поняттям «капітальні вкладення», тобто вкладення капіталу у відтворення основних засобів). Таке визначення теж є не зовсім точним, адже інвестиції можуть здійснюватися й у приріст обігових активів, в різноманітні фінансові інструменти, в окремі види нематеріальних активів. Отже, капітальні вкладення є однією із форм інвестицій, але не як їх вичерпне визначення [20].

Згідно Закону України «Про інвестиції» [1] *інвестиціями* є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється

прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект. Такими цінностями можуть бути:

- кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери (крім векселів);
- рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності);
- майнові права інтелектуальної власності;
- сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих («ноу-хау»);

• права корисного
обладнанням, а так

У макроекон
з витрат на нові :
товарних запасів
частина ВВП, яка
капіталу в економі

У мікроекон
капіталу (засоби виробництва, людський капітал).

ами, будинками, спорудами,

них витрат, що складаються
в основні фонди, приросту
звестиції розглядаються як
їоді, забезпечуючи приріст

засі процес створення нового

У фінансовій теорії під інвестиціями розуміють придбання (купівлю) реальних або фінансових активів з метою отримання прибутків у майбутнього періоді.

Узагальнюючи вищесказане визначено, що інвестиції можуть розглядатися як [10, 20, 21]:

- об'єкт економічного управління;
- найактивніша форма залучення нагромадженого капіталу в економічний процес;
- можливість використання нагромадженого капіталу у всіх його альтернативних формах;

- альтернативна можливість вкладення капіталу в будь-які об'єкти господарської діяльності;

- джерело генерування ефекту підприємницької діяльності;
- об'єкт ринкових відносин;
- об'єкт власності і розпорядження;
- об'єкт надання переваги в часі;
- носій фактору ризику;
- носій фактору ліквідності.

У таблиці 1.1 наведено визначення «інвестицій», згруповане з різних видів джерел інформації.

Таблиця 1.1

Групуван		ції» згідно різних видів
Джерело інформ:		я інвестицій
I		2
Закон України «Про інвестиційну діяльність» [1]		них та інтелектуальних екти підприємницької та інших якої є прибуток (доход) чи кт [1]
Економічний енциклопедичний сл / за ред. С.В. Мочерного [16, с. 271]	межами з метою привласнення прибутку	іадення капіталу в різні сфери ва всередині країни та за її
Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк [17, с. 554]	Інвестиції – грошові, майнові, інтелектуальні цінності, що їх вкладають в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту; капітальні вкладення в розвиток виробництва чи невиробничу сферу	
Фінансова енциклопедія / за заг. ред. О.П. Орлюк [41, с. 181]	Інвестиція – вкладення коштів у різноманітні об'єкти (активи) з метою одержання доходу від володіння таким об'єктом (активом) та/або від зростання його вартості у майбутньому	
Академічні джерела (підручники, навчальні посібники)		
А.П. Дука. Теорія та практика інвестиційної діяльності. [15, с. 44]	Інвестиції – економічні ресурси, які спрямовані на збільшення реального капіталу суспільства, а саме: розширення та модернізацію виробництва; створення виробничої інфраструктури; створення товарно-матеріальних запасів та	

1	2
	резервів; створення соціальної інфраструктури; підготовку та перепідготовку персоналу; науку та наукове обслуговування тощо
Інвестування: навч. посібник / за ред. М.І. Крупки [27, с. 8]	Інвестиції – це: витрати коштів, спрямовані на відтворення капіталу, його заміщення та розвиток; вкладення капіталу у всіх його формах для забезпечення його зростання в майбутньому, отримання поточного доходу або вирішення певних соціальних завдань; частина суспільних ресурсів, які вилучають з поточного споживання й вкладають у виробництво для одержання майбутнього прибутку
О.А. Киріченко, С.А. Єрохін. Інвестування: підручник [23, с. 25]	Інвестиції (економічне визначення) – видатки на створення, розширення, реконструкцію і технічне переозброєння основного фонду підприємства з метою зміни оборотного капіталу. Інвестиції – система економічних та фінансових операцій з бігу капіталу, який авансований у новітніх та інтелектуальних сферах діяльності з метою збільшення його обсягу та іншого збільшення процесу розширеного репродуктивного процесу з метою подальшого його зростання
В.Г. Федоренко, А.Ф. Гойко. Інвестознавство: підручник [53, с.7]	Інвестиції – це витрати грошових, матеріальних і нематеріальних цінностей у фінансові та реальні активи з метою отримання прибутку (доходу) чи зростання вартості капіталу
Ю.М. Коваленко, О.О. Мискіна [33]	Інвестиції – вигідне для інвестора довгострокове вкладення фінансових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів з метою одержання економічного прибутку та підвищення суспільного добробуту в країні
В.І. Любімов [32]	Інвестиції (на макрорівні) – витрати будь-яких цінностей, що призводять до зростання вартості капіталу в економічній системі. Інвестиції (на мікрорівні) – вкладення капіталу у будь-які об'єкти з метою створення додаткової вартості
Н.Є. Скоробогатова [47]	Інвестиції – це спосіб переміщення капіталу, який повинен забезпечити збереження або зростання вартості капіталу та приносити позитивну величину прибутку (доходу) або досягти соціального, екологічного та економічного ефекту
А.М. Ткаченко, Є.М. Плаксина [50]	

У економічній науці автори застосовують різні підходи, так С.М. Деньга [13] пропонує виділяти такі класифікаційні ознаки для інвестицій: економічний, фінансовий, соціальний (споживчий), затратний, ресурсний (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Підходи до визначення інвестицій [13]

Аспекти явища «інвестицій»	Підходи				
	економічний	фінансовий	соціальний (споживчий)	затратний	ресурсний
1. Витрати	Вкладення капіталу	Вкладення активів, коштів	Відмова від сьогодишнього споживання благ	Видатки на основний і оборотний капітал	Фінансові ресурси для відтворення основних засобів
2. Результати	Збільш. капіт.			-	-

Різні автори визначають [5, 10,

1. За об'єктом

- реальні ін

нематеріальні активи (наприклад, інновації),

• фінансові інвестиції – передбачають вкладення у фінансові активи, як правило, маються на увазі цінні папери.

2. За формою власності:

– державні, для реалізації яких виділяються кошти (майно) з держбюджету, місцевих бюджетів, державних підприємств;

– колективні – за рахунок коштів господарських товариств, громадських, релігійних організацій та інших юридичних осіб, заснованих на колективній власності;

– комунальні – залучаються кошти юридичних осіб, заснованих на комунальній власності;

ука А.П., Качула С.В. та ін.) різних їх критеріїв.

в (майно) в матеріальні або

– приватні – це інвестиції фізичних та юридичних осіб, що мають приватний капітал.

3. За географічною (регіональною) ознакою:

- внутрішні інвестиції – здійснюються суб'єктами господарювання всередині країни;

- іноземні інвестиції – надходять від закордонних компаній, приватних осіб, що не є резидентами даної країни, інших держав або міжнародних організацій;

- закордонні – спрямовані на інвестування за межами країни (наприклад, купівля іноземних цінних паперів чи нерухомості закордонних компаній).

Узагальнюючи різні підходи до визначення видів інвестицій пропонується використовувати наступну класифікацію інвестицій запропоновану нами (рис. 1.1).

4. За строком:

НБУ поділяють на:

- короткострокові
- середньострокові
- довгострокові

5. За характером:

- прями інвестиції

інвестиції за методологією

і:

середників, що дає змогу

інвестору брати участь у виборі об'єкта інвестування, приймати важливі управлінські рішення в процесі реалізації інвестиційного проєкту;

- непрямі інвестиції – передбачають участь посередників (наприклад, інвестиційних фондів чи фінансових компаній); зазвичай такі інвестиції характерні для пасивних інвесторів.

На рис. 1.1 видалено також інші види інвестицій. Так, для внутрішньофірмового рівня зазначено валові інвестиції, під якими мається на увазі загальна сума капіталовкладень, що здійснюються в розвиток діяльності фірми за певний період.

Рис. 1.1. Класифікація інвестицій, узагальнено автором за [10, 13, 33, 52]

Валові інвестиції можуть бути як чисті інвестиції (коли інвестиції спрямовані на збільшення загального економічного потенціалу фірми), так й інвестиції для заміни (амортизаційні витрати, пов'язані з відновленням, оновленням зношених активів основних фондів).

Серед науковців, що займаються питаннями дослідження інвестицій, почали виділяти серед реальних інвестицій ще окремо [36, 37]:

- інноваційні інвестиції, тобто вкладення коштів (майна) у нововведення;
- інтелектуальні інвестиції – вкладення в об'єкти інтелектуальної власності (на які поширюються авторське право, винахідницьке й патентне право, права на промислові зразки та корисні моделі).

Таким чином існують різноманітні підходи до визначення “інвестицій” та їх класифікації, але найбільш поширеною є класифікація економічної категорії інвестицій зокрема.

1.2. Основні форми господарювання

Інвестиційно-промислова діяльність юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [1]. Інвестиційна діяльність може провадитися по-різному:

- інвестування, що здійснюється громадянами, фірмами, господарськими асоціаціями, спілками і товариствами, а також громадськими і релігійними організаціями, іншими юридичними особами, заснованими на колективній власності;
- державного інвестування, що здійснюється органами державної влади за рахунок коштів державного бюджету, позичкових коштів, а також державними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів;
- місцевого інвестування, що здійснюється органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, позичкових коштів, а

ктивність дослідження даної діяльності фірми

фірми в ринкових умовах

практичних дій громадян,

також комунальними підприємствами та установами за рахунок власних і позичкових коштів;

- державної підтримки для реалізації інвестиційних проєктів;
- іноземного інвестування, що здійснюється іноземними державами, юридичними особами та громадянами іноземних держав;
- спільного інвестування, що здійснюється юридичними особами та громадянами України, юридичними особами та громадянами іноземних держав.

Об'єктами інвестиційної діяльності можуть бути будь-яке майно, в тому числі основні фонди і оборотні кошти в усіх галузях економіки, цінні папери (крім векселів), цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності, а також майнові права [1].

Форми інвестицій передак здійснюється інвес

Аналізуючи інвестиційної діял

- повне сам
- корпорат
- венчурне
- кредитне фінансування,
- лізинг;
- бюджетне фінансування;
- змішане фінансування (або комбінований метод);
- внески сторонніх вітчизняних та зарубіжних інвесторів до статутного фонду;
- концесійна діяльність.

вові механізми, через які вестування та завдяки яким

, 55] до виділення видів і основні:

інансове, портфельне);

Повне самофінансування означає здійснення інвестицій виключно за рахунок власних (внутрішніх) ресурсів. У ділових колах зниження рівня самофінансування фірми при одночасному збільшенні її державної підтримки (фінансування) сприймається як втрата престижу або, навіть, як ознака

можливого банкрутства. Саме тому компанії прагнуть підтримувати максимальний рівень самофінансування. Ця форма інвестиційної діяльності зазвичай застосовується для реалізації невеликих реальних інвестиційних проєктів, в тому числі, фінансових інвестицій. Варто зазначити, що накопичення фірмою власних фінансових ресурсів і їхнє використання у самофінансуванні не виключає потреби в додаткових джерелах фінансування. Власні кошти інвестора можуть доповнюватися кредитами та емісією цінних паперів, зокрема акцій і облігацій.

Корпоративне інвестування (акціонування) застосовується для реалізації масштабних виробничих інвестицій, особливо за умов галузєвої чи регіональної диверсифікації діяльності фірми. Передбачає вкладення коштів в акції фірм, які створюються в формі акціонерних товариств. Оскільки довгострокові інвестиції супроводжуються високими відсотковими ставками, залучення зовнішніх коштів може виступати єдиним доступним варіантом. Це здійснюється розподілом прав власності відповідно до такої природи акцій, що має двоїстий характер. Це відповідає сучасній практиці залучення капіталів. Це відповідає сучасній практиці залучення власним, оскільки належить до акціонерного товариства в цілому, а не окремим акціонерам. Така особливість дозволяє використовувати його максимально ефективно та прибутково як єдиний власний капітал фірми.

Корпоративне інвестування може передбачає такі види [53]:

- стратегічне інвестування – купівля контрольного пакету акцій з метою контролю над акціонерним товариством, отримання прибутку від його діяльності;
- фінансове інвестування – придбання значних пакетів акцій, часток, паїв (від 10 до 40% статутного фонду) фірм з метою перепродажу їх при зростанні вартості акцій (досягнення максимальної межі вартості акцій);

- портфельне інвестування – придбання незначних (від 1% до 10% статутного фонду) пакетів акцій з метою отримання дивідендів. Як правило інвестиційний портфель акцій диверсифікується за рахунок вкладення коштів у акції різних акціонерних товариств (зادля зменшення ризиків можливих збитків).

Венчурне фінансування передбачає надання зацікавленими компаніями капіталу для реалізації інноваційних проєктів, які зазвичай характеризуються високим рівнем ризику та базуються на передових технологіях. Фірма в такому разі отримує частку в статутному фонді або пакет акцій. На відміну від традиційного акціонування, венчурне фінансування здійснюється через венчурну компанію, яка виступає посередником між колективними інвесторами та ініціатором і

ініціатором і
інноваційного пр
венчурною компан

Головною о
інвестицій виступ
організуються
залученням зовніш
грошовий внесок,

від успішної реалізації
весторами, замовником і

вання є те, що об'єктом
а новостворені фірми, які
і конкретного проєкту із
венчурний інвестор здійснює
стутний капітал ноу-хау або
патентні права, доцільним є залучення незалежного експерта для об'єктивної оцінки ринкової вартості цих нематеріальних активів.

Кредитне фінансування доцільно застосовувати передусім для інвестування в короткострокові реальні проєкти з високою рентабельністю. Також цей метод може використовуватися для фінансування середньострокових проєктів і фінансових інвестицій за умови, що їхня прибутковість значно перевищує ставку довгострокового кредиту. Крім того, кредитні кошти можуть спрямовуватися на покриття короткострокових потреб фірми в оборотному капіталі.

Умови довгострокового кредитування юридичних осіб, зокрема строки та графік погашення позики, визначаються за домовленістю між банком і

позичальником. Основним документом, що регулює кредитні відносини, є кредитна угода, в якій фіксуються сума позики, терміни та порядок її використання і погашення, процентні ставки та інші виплати за кредитом. Також у договорі визначаються способи забезпечення виконання зобов'язань позичальника, зокрема застава майна, фінансові гарантії, страхування кредитного ризику, а також санкції за невиконання умов договору, такі як штрафи чи пені. Для отримання кредиту фірма має довести свою платоспроможність і достатню ліквідність балансу. Банк аналізує фінансові результати діяльності позичальника та оцінює прогнозовану рентабельність проєкту.

Лізинг (є оперативний і фінансовий) – вид інвестиційного фінансування, за якого банк або л (ь) купує у постачальника предмет лізингу (н (т, нерухомість) для передачі його в оренду кл (дальшим переходом права власності лізинго (і здійснити модернізацію основних засобів. (ансовий лізинг. Лізинг є доцільним при деф (з для інвестицій, а також при вкладеннях у про (технологіями або коротким терміном експлуат

Один з різновидів лізингу є *селенг* – грошово-майнова операція, коли власник залишається власником переданого майна, і селенг-компанія повинна по його першій вимозі повернути майно.

Бюджетне фінансування капітальних вкладень було найбільш поширеним у період функціонування адміністративно-командної системи. Сьогодні цей метод значно втратив своє попереднє значення через низьку зацікавленість госпрозрахункових одиниць у ефективному використанні отриманих безповоротних капітальних вкладень. У зв'язку з цим державна інвестиційна політика зазнала змін.

Змішане (комбіноване) фінансування дозволяє поєднувати різні джерела та методи інвестування в різних пропорціях і може застосовуватися для всіх типів інвестицій.

Вибір виду інвестиційної діяльності та подальша оптимізація структури джерел інвестиційних ресурсів фірми безпосередньо залежать від врахування як переваг, так і недоліків використання капіталу з різних джерел.

Внески сторонніх вітчизняних та зарубіжних інвесторів до статутного фонду мають значний потенціал в Україні як джерело залучення коштів для фірм, що не мають акціонерної організаційно-правової форми. Однак, одним із недоліків цього джерела є те, що в разі вступу нового учасника до товариства, воно повинне пройти процес перереєстрації, що є доволі трудомістким.

Концесійна уповноважений ор. підставі концесійн та/або управління (строковій основі з чергу, бере на себе майнову відповідаль

ної діяльності, при якому ісцевого самоврядування на на створення (будівництво) е здійснюється на платній та потреб. Концесіонер, у свою ва чи управління об'єктом,

Інвестиційна діяльність включає різних дій, які складають інвестиційний цикл - комплекс заходів від моменту прийняття рішення про інвестування до досягнення запланованого результату з визначеною окупністю вкладень. На думку С.М. Деньги, В.Д. Чернадчук [13, 55], інвестиційний цикл складається з таких основних етапів:

- передінвестиційний етап – включає прийняття рішення щодо інвестиційного проєкту, визначення джерел фінансування, проведення оцінки проєкту;

- етап інвестицій – реалізація інвестиційного проєкту, вкладення коштів в об'єкт інвестування, прийняття управлінських рішень в ході реалізації проєкту;

- експлуатаційний період – досягнення окупності витрачених коштів, отримання прибутку чи досягнення цільового соціального ефекту.

Передінвестиційний етап є одним з найважливіших для обґрунтування доцільності провадження інвестиційної діяльності фірми. Адже передбачає повну підготовку управлінських рішень щодо доцільності інвестування з оцінкою можливих ризиків та прогнозуванням майбутніх грошових потоків. Він включає ряд етапів.

Етап 1. Визначення загального обсягу необхідних інвестиційних ресурсів. На основі детального та всебічного аналізу ринкової кон'юнктури і господарської діяльності фірми розраховують величину виробничої потужності, якої не вистачає або яку необхідно технологічно оновити для задоволення ринкового попиту на продукцію. Для організації - необхідний додатковий обсяг виробничих потужностей і ресурсів для створення нової фірми.

Етап 2. Врахунок різних джерел інвестиційних ресурсів за специфіки господарської діяльності фірми. При визначенні інвестиційних ресурсів дотримуються такі

1. Інвестиції з тривалими термінами окупності мають фінансуватися за рахунок довготермінових коштів (за умови, що не передбачається суттєвого надання відсоткових ставок за кредит).

2. Має забезпечуватися платоспроможність фірми.

3. Для всіх джерел фінансування необхідно вибирати найбільш дешеві методи інвестування.

4. Найбільш ризикові інвестиції мають фінансуватися за рахунок власних коштів фірми.

Необхідно завжди вибирати максимально рентабельні інвестиції з урахуванням фактору часу у вартості грошей та загальної тривалості оцінюваних інвестиційних проєктів.

Етап 3. Визначення загального періоду реалізації інвестиційного проєкту. Вихідним пунктом є аналіз поточного стану фірми, її сильних та слабких сторін, що визначають особливості інвестиційної діяльності, а також аналіз макроекономічного середовища та зовнішніх умов здійснення інвестиційної діяльності.

Визначення загального періоду реалізації інвестиційного проєкту залежить від ряду умов. По-перше, необхідно врахувати стабільність економіки країни в цілому. Галузева належність фірми є також важливим фактором впливу на її інвестиційну діяльність. Необхідно також зазначити, що інвестиційна стратегія великих фірм звичайно формується на більш тривалій період, оскільки результати їхньої інвестиційної діяльності та вплив на ринкову кон'юнктуру вважаються більш

Етап 4. Визначаються вихідні цілі економічного розвитку фірми є:

- забезпечення зростання доходу від інвестиційної діяльності;
- зміна пропорцій у формах реалізації та фінансового інвестування;
- зміна технологічної та відтворювальної структури капітальних вкладень;
- зміна галузевої, регіональної спрямованості інвестиційних програм тощо.

інвестиційної діяльності – цілей загальної стратегії чи інвестиційної діяльності

доходу від інвестиційної

Етап 5. Пошук ефективних шляхів реалізації інвестиційної діяльності. На основі проведення аналізу стратегічних альтернатив визначаються основні напрямки інвестиційної діяльності та розробляється відповідна інвестиційна стратегія фірми.

Узагальнюючи вище наведену інформацію та підходи до інвестиційного циклу, наведені в роботах [10, 13, 33, 56, 61] нами складено наступну схему циклу інвестиційної діяльності фірми (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Цикл інвестиційної діяльності фірми, складено автором за [10, 13, 33, 56, 61]

Промислові підприємства інвестують кошти переважно у реальні активи, наприклад, шляхом здійснення капітальних вкладень, купівлю об'єктів приватизації тощо. Залежно від стадії життєвого циклу та розміру фірми, що

здійснює виробничу діяльність, співвідношення різних форм інвестування істотно коливається у тривалій перспективі.

Дохідність від інвестицій має бути достатньою, щоб компенсувати втрати, пов'язані з інфляційними явищами (тільки за цих умов фінансові інвестиції будуть вважатися ефективними). Таким чином, рівень інвестиційних ризиків у країні впливає як на кон'юнктуру окремих сегментів інвестиційного ринку, так і на співвідношення різних форм інвестування фірмами.

Етап 6. Оцінка розробленого інвестиційного проєкту – за показниками результативності (розрахунок очікуваної прибутковості, рівня ризикованості та фінансового стану фірми у прогнозованому періоді), інших показників, що характеризують діяльність фірми та її привабливість на ринку. Також досліджують узго стратегією розвитку

Для забезпечення інвестиційна діяльність розглядатися як її різних проєктів п проведені фірм основі експертизи

ту фірми із загальною її

продумана і цілеспрямована інвестиційна діяльність може дення коштів у реалізацію цих цілей у залежності від ційні проєкти добирають на стратегії фірми та аналізу

привабливості стосовно існуючих основних напрямків ПК:

- сфера діяльності чи галузь, у якій реалізується проєкт;
- обсяг, структура джерел інвестицій та їх фінансове забезпечення;
- показники ефективності проєкту (чиста поточна вартість, прибутковість, термін окупності тощо);

- детальність розробки проєкту та його забезпеченість необхідною документацією (техніко-технологічним обґрунтуванням, експертними висновками, уже укладеними чи підготовленими договорами з фірмами, від яких залежить постачання матеріалів, обладнання, будівництво та монтаж, збут продукції);

- рівень ризику, механізми нейтралізації ризиків, ліквідність та можливість виходу з проєкту;
- аналіз ділових якостей ініціаторів проєкту, наявність або можливість залучення достатньо кваліфікованого персоналу для його реалізації.

У сучасних умовах господарювання інвестиційна діяльність фірми пов'язана, в тому числі, з переведенням внутрішніх бізнес-процесів на інтенсивний шлях розвитку з послідовним скороченням витрат на екстенсивне зростання виробничого потенціалу та збільшення вкладень в інтенсифікацію використання вже створених основних виробничих фондів. Обґрунтування вибору форм інвестування проводиться в рамках визначених інвестиційної стратегії фірми, політики її реалізації.

1.3. Інвестиції

З огляду на існуючі в господарській діяльності ризиків щодо досягнення непередбачених в діяльності фірми.

Інвестиції

Інвестиції доводиться вести своєю значеності. Це створює ряд імовірності невдачі при реалізації інвестиційної

Ринок, перш за все, символізує економічну свободу. Фінансовий менеджер має право вибрати напрями інвестування, способи залучення коштів для реалізації інвестиційних проєктів тощо. Така економічна свобода має свою ціну: кожен власник бізнесу, управлінець отримує не лише права, але й стикається з волею інших учасників ринку, які можуть вільно вирішувати, чи купувати його продукцію, встановлювати власні ціни, пропонувати умови продажу або купівлі. При цьому кожна сторона орієнтується на свою вигоду, що може призводити до ситуацій, коли успіх одних супроводжується збитками інших, а конкуренти можуть намагатися витіснити опонентів із ринку.

Замість уникнення невідворотного ризику потрібно навчитися його розпізнавати, оцінювати його рівень і не виходити за межі допустимого. Основне правило для фінансового менеджера полягає не в уникненні ризику, а в його передбаченні і мінімізації до максимально можливо низького рівня.

Водночас ризик можна розглядати як рушійну силу розвитку суб'єктів господарювання, що відкриває можливості для успіху тим, хто готовий ризикувати. Як вітчизняний, так і зарубіжний досвід [13, 22, 33, 56, 59] свідчить про те, що більшість успішних фірм досягають своїх результатів завдяки інвестуванню в розробку і виведення на ринок нових товарів, впровадженню інноваційних методів виробництва та збуту, а також освоєнню нових ринків, незважаючи на пов'язаний з цим ризик. Бездіяльність у бізнесі означає ризик втрати перспективи

інвестиційних
запланованих ціл
Пропонуємо під
фірмою у процесі
грошових збитків)
додаткового прибу
рішень чи невизна

діяльності.

можливість нездійснення
грошових збитків [59].
їти ймовірність понесення
ності втрат (в тому числі
ей інвестування (отримання
ністю прийняття можливих

Таке визначення інвестиційного ризику відповідає наступним ключовим рисам ризику [11]:

- ризик є ймовірнісною категорією: він може або виникнути, або ні. Попередньо визначені та кількісно оцінені інвестиційні проекти не розглядаються як ризиковані в конкретний момент. Справжній ризик виникає тоді, коли непередбачені чинники спричиняють відхилення фактичних результатів від очікуваних;

- ризик може мати як негативні, так і позитивні наслідки;
- ризик існує лише в процесі здійснення інвестиційних проектів.

У процесі інвестиційної діяльності менеджерам доводиться мати справи з використанням, управлінням різних ресурсів: матеріальних, трудових,

фінансових, інформаційних (інтелектуальних) ресурсів. У такому разі інвестиційних ризик пов'язаний із загрозою часткової чи повної втрати цих ресурсів.

Ризик, іншими словами, є загрозою того, що власник, менеджер зазнає втрат у вигляді додаткових витрат, що перевищують прогнозовані, або отримує доходи, менші за очікувані. Інакше кажучи, інвестиційний ризик — це загроза, яка полягає в тому, що при реалізації інвестиційної діяльності (інвестиційного проєкту зокрема) фірма зазнає збитків через незаплановані додаткові витрати або отримую прибуток, нижчий за очікуваний.

Автори виділяють [3, 6, 12, 22, 59] різні види інвестиційних ризиків.

Ринковий – пов'язаний з коливаннями цін на активи, змінами попиту і пропозиції, а також факторів: складність зацілювання цілей, що впливають на в

Технологічні
виготворення прод
застосування нові

Політичний
державному регулі
умови ведення бізі

виникає через адміністративні обмеження, що виводяться у разі зміни політичного курсу держави.

Валютний ризик – пов'язаний з коливаннями валютних курсів, які можуть зменшити прибутковість інвестицій, особливо якщо операції ведуться у різних валютах.

Кредитний ризик – пов'язаний із можливістю невиконання зобов'язань контрагентами або партнерськими організаціями, що може призвести до фінансових втрат.

Ліквідний ризик – стосується труднощів у швидкому продажі активів за справедливою ціною через недостатній попит або обмежений ринок;

Інфляційний ризик – виникає при зростанні інфляції, коли реальна вартість доходів від інвестицій знижується.

Економічний – залежить від стану економіки, ринкової кон'юнктури, податкової, бюджетної і фінансової політики. Економічний ризик пов'язаний із можливими змінами в економічному середовищі, адже інвестиційна діяльність безпосередньо пов'язана з економікою.

Соціальний – може розглядатися як на макрорівні (соціальна напруженість суспільства) так і на рівні компанії (наявність конфліктів, загальний соціально-психологічний клімат у компанії, прагнення допомагати один одному). Соціальний ризик полягає у можливості страйків або запуску незапланованих соціальних програм під тиском працівників фірм-реципієнтів інвестицій.

Правовий – наявності доскона-

Екологічний діяльність фірми (реалізації екологіч-

До інших ризиків інформації з боку і

Узагальнюють ризиків інвестицій

ї системи оподаткування, нтій тощо.

екологічних факторів на вень радіації, залучення до

майна, рекет та спотворення отнерів [3].

но наступну класифікацію

Пропонується виділяти наступні ризики за об'єктами інвестування:

- ризики реального інвестування, що пов'язані з невдалим вибором об'єкта чи його розташування, перебоями у ланцюгах постачання, значним зростанням цін на комплектуючі, що може збільшити терміни введення об'єкта в експлуатацію або знизити його прибутковість;

- ризики фінансового інвестування, які проявляються через неправильний вибір фінансових інструментів, фінансові труднощі або банкрутство окремих емітентів, несподівані зміни умов інвестування, а також шляхом прямого обману інвесторів.

Класифікація ризиків інвестиційної діяльності фірми, складено автором за [3, 6, 12, 22, 59]

Класифікаційна ознака	Ризики	
Залежно від сфери (середовища) впливу	Ринкові (зовнішні)	За факторами зовнішнього середовища (ризики, що впливають зі змін середовища функціонування фірми, включаючи зміни у законодавстві, геополітичній сфері, зміни поведінки споживачів, фірм-конкурентів, партнерів тощо): політичний; міжнародний; інформаційний; соціальний; технологічний; географічний; екологічний; економічний
За об'єктами інвестування	Н (Е Ф	 <p>ських рішень й людини): ризик зниження ліквідності, платоспроможності, ділової зривний ризик; ризик виробничий ризик;</p>
За можливістю прогнозування	Р, іє Ф іє	<p>тов участі в капіталі: дитинний ризик; інфляційний оставок; ризик збільшення і в експлуатацію; ризик чого циклу тощо</p> <p>лення:</p> <p>систематичний (ринковий) ризик; несистематичний (специфічний) ризик.</p> <p>Непрогнозований</p> <p>Залежно від впливу форс-мажорних обставин Залежно від впливу неефективних (критичних) управлінських рішень</p>

За можливістю прогнозування розглядаємо:

- систематичний прогнозований ризик, що може виникати в результаті змін стадій життєвого циклу фірми, коливаннями ринку, передбачуваними змінами в законодавстві та факторами, які інвестор може врахувати при виборі об'єктів інвестування;

- несистематичний прогнозований ризик як специфічний для певних галузей діяльності фірми.

Непрогнозований ризик може виникнути через неефективне управління фірмою, посилення конкуренції в окремих сегментах ринку або через нераціональну структуру інвестованих коштів, наслідки яких можна було б уникнути за умови ефективного управління проектом. А також в силу дії непередбачуваних форс-мажорних обставин.

Важливо розуміти не тільки основні види ризику, з якими може стикнутися менеджер під час реалізації інвестиційного проекту, провадження інвестиційної діяльності фірми, а й основні методи впливу на такі ризики для мінімізації можливого негативного впливу.

Основні групи діяльності фірми м компенсаційні.

Превентивні стадії планування негативних подій, дозволяють завчас того, як вони реалі

кам в процесі інвестиційної реверсивні, обмежувальні та

і ризикових ситуацій ще нають запобігати виникненню а дохідність вкладень. Вони а мінімізувати ризики ще до и ретельний вибір партнерів по інвестиціям з управління можливіми пов'язаними впровадженнь конкурентів, що може вплинути на реалізацію власних розробок, а також впровадження профілактичних заходів для запобігання підтримки фінансової стійкості фірми в мінливих умовах ринку. Такі заходи є першорядними в управлінні інвестиційним ризиком, оскільки дозволяють попередити виникнення втрат, пов'язаних із реалізацією небажаних сценаріїв. Історично превентивні заходи вважаються найефективнішими серед інших методів антиризикового впливу.

Об'єктом дії превентивних заходів є саме ризикові ситуації, що поділяють на:

- універсальні – дії, що застосовуються до різних видів ризиків і мають подібний характер впливу, наприклад, розробка нормативно-регламентуючих

(здійснюється страховими компаніями) та *самострахування* (створення *резервних фондів*). Формування фондів є методом резервування коштів на покриття непередбачених витрат самострахування й дозволяє фірмі оперативно реагувати на виникнення збитків, забезпечуючи додаткову ліквідність та фінансову стійкість. З точки зору розміру втрат, що відшкодовуються, найбільша частка припадає на традиційне страхування.

Фінансові гарантії та угоди. Залучення гарантій від державних або приватних структур може посилити захист інвестицій і знизити потенційний вплив ризику.

Таким чином інвестиційні ризики є невід'ємною складовою будь-якої інвестиційної діяльності. Ретельний аналіз і управління цими ризиками є ключовими умов ефективності інвестиційної діяльності фірми. Інвестор прагне сформувати ефективний інвестиційний портфель і мінімізувати ризики та забезпечити стабільний прибуток. У процесі інвестиційної діяльності фірми необхідно врахувати ці ризики та в процесі інвестиційної діяльності фірми : це краще застосовувати поєднання розглянутих ризиків та зробити фірмою в змозгу максимально захистити свої інвестиції.

Висновки до розділу 1

У першому розділі кваліфікаційної роботи розглянуто теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю фірми. Було визначено сутність інвестицій, їх класифікацію, основні види інвестиційної діяльності, а також інвестиційні ризики та методи їх управління.

Встановлено, що інвестиції є ключовим чинником розвитку діяльності фірми та можуть бути розглянуті з різних точок зору: як об'єкт економічного управління, джерело капіталу, можливість вкладень у різні сфери господарювання та носій ризику і ліквідності. Було проаналізовано різні підходи

до визначення інвестицій, представлені у законодавчих, довідкових, академічних і наукових джерелах. Залежно від різних критеріїв, інвестиції поділяються на реальні та фінансові, державні та приватні, внутрішні та іноземні, короткострокові та довгострокові, прямі та непрямі тощо.

Узагальнюючи різні підходи було запропоновано власну класифікацію інвестицій за їх ключовими ознаками. Класифікація інвестицій є важливим інструментом для подальшого аналізу інвестиційної діяльності фірми, оцінці доцільності вкладень, рівня ризику та очікуваної прибутковості.

Визначено, що основні види інвестиційної діяльності фірми в ринкових умовах включають самофінансування, корпоративне інвестування, венчурне фінансування, кредитне фінансування, лізинг, бюджетне фінансування, змішане фінансування та к

залежить від масштабу та стратегічних і середовище та масштабу реалізації інвестицій.

Встановлено, що основними джерелами фінансування інвестиційної діяльності фірми є операційні та експлуатаційні гроші та кредитні ресурси.

кретного виду інвестування. При виборі джерел фінансування необхідно враховувати зовнішні умови, які можуть впливати на ефективність інвестиційної діяльності фірми. Так, при реалізації інвестицій та виборі одного з цих етапів, рішення, що

Окрему увагу приділено питанням інвестиційних ризиків, що є невід'ємною частиною інвестиційної діяльності. Розглянуто основні види ризиків і на основі узагальнення різних підходів до їх визначення було складено класифікацію ризиків інвестиційної діяльності фірми. Кожен з ризиків потребує окремих ефективних методів управління ними. Наприклад, валютний ризик може суттєво вплинути на вартість інвестицій, особливо якщо вони здійснюються в іноземній валюті, а кредитний ризик може стати причиною фінансової нестабільності фірми. Розглянуто відповідні методи управління ризиками, зокрема розподіл ризику, диверсифікація, хеджування, страхування інвестицій, фінансові гарантії та постійний моніторинг макроекономічного

середовища. Такі заходи дозволяють значно знизити ймовірність фінансових втрат та підвищити загальну стійкість інвестиційної діяльності.

Таким чином, інвестиційна діяльність фірми є складним процесом, що потребує ретельного планування, аналізу та контролю. Для забезпечення ефективного управління інвестиціями необхідно використовувати комплексний підхід, який поєднує різні форми інвестування, оцінку ризиків та розробку стратегічних рішень щодо їх мінімізації. Крім того, важливою умовою успішного інвестування є прогнозування змін у зовнішньому середовищі, що дозволяє оперативно адаптувати стратегію фірми до нових умов. Надалі дослідження буде зосереджене на практичних аспектах реалізації інвестиційної діяльності фірми та оцінці її ефективності, що є необхідним для розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо

ресу.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІРМИ

2.1. Загальна характеристика ТОВ «Приватінвест»

Проведемо аналіз операційної та інвестиційної діяльності фірми на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватінвест», метою діяльності якого є одержання прибутку, задоволення суспільних потреб в його продукції (товарах), роботах, послугах та реалізація на підставі одержаного прибутку соціально-економічних інтересів учасників товариства. Предметом діяльності товариства є здійснення будь-якої господарської діяльності, які не заборонені чинним

Для досягненні
види діяльності:

- роздрібна програмним забезпеченням;
- виробництво програмним забезпеченням;
- оптова торгівля програмним забезпеченням;

Товариство здійснює наступні

- надання інших допоміжних комерційних послуг;
- ремонт комп'ютерів і периферійного устаткування;
- оптова торгівля іншими офісними машинами й устаткуванням;
- роздрібна торгівля телекомунікаційним устаткуванням у спеціалізованих магазинах;
- роздрібна торгівля в спеціалізованих магазинах електронною апаратурою побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення;
- роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах;

периферійним устаткуванням і іншими; торгівля устаткуванням і іншими; торгівля устаткуванням і іншими;

- роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет;
- інші види роздрібною торгівлі поза магазинами;
- оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність;
- надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;
- рекламні агентства;
- посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації;
- дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки.

ТОВ «Приватінвест» є юридичною особою за законодавством України, має самостійний баланс, рахунки в банківських установах, печатку, власний знак для товарів та послуг, іншу документацію, необхідну для здійснення своєї діяльності відповідно до законодавства України.

Майно фірми, вартість яких відображена в балансі Товариства, становить:

- 1) грошові та фінансові активи Товариства;
- 2) кошти і майно, які передані повністю у власність учасниками;
- 3) продукція, вироблена в результаті господарської діяльності;
- 4) доходи, одержані від господарської діяльності;
- 5) кредити банків та інших кредиторів;
- 6) придбане майно іншої фірми, організації;
- 7) безоплатні або благодійні внески, пожертвування фірм, організацій і громадян;
- 8) інше майно, набуте на підставах, не заборонених законом.

Для забезпечення діяльності ТОВ «Приватінвест» за рахунок грошових вкладів учасників створено Статутний капітал товариства у розмірі 300 тис. грн.

Зміна розміру Статутного капіталу поводитьсь за рішенням Загальних Зборів учасників товариства. Збільшення Статутного капіталу відбувається за рахунок:

- додаткових вкладів учасників;
- нерозподіленого прибутку товариства;
- вкладів третіх осіб за рішенням Загальних Зборів учасників.

Виплата дивідендів здійснюється за рахунок чистого прибутку товариства особам, які були учасниками товариства на день прийняття рішення про виплату дивідендів, пропорційно до розміру їхніх часток. Дивіденди можуть виплачуватися за будь-який період, що є кратним кварталу. Виплата дивідендів здійснюється у строк, що не перевищує шість місяців з дня прийняття рішення про їх виплату.

До компетенції

1) визначення

2) внесення

здійснення діяльності

3) зміна розміру

4) затвердження

5) перерозподілу

6) обрання

лежать:

товариства;

прийняття рішення про

нового статуту;

тва;

го вкладу учасника;

иства;

ну товариства або членів

колегіального виконавчого органу (всіх чи окремо або декількох з них),

встановлення розміру винагороди членам виконавчого органу товариства;

7) визначення форм контролю та нагляду за діяльністю виконавчого органу товариства;

8) створення інших органів товариства, визначення порядку їх діяльності;

9) прийняття рішення про придбання товариством частки (частини частки) учасника;

10) затвердження результатів діяльності товариства за рік або інший період;

11) розподіл чистого прибутку товариства, прийняття рішення про виплату дивідендів;

12) прийняття рішень про виділ, злиття, поділ, приєднання, ліквідацію та перетворення товариства, обрання комісії з припинення (ліквідаційної комісії), затвердження порядку припинення товариства, порядку розподілу між учасниками товариства у разі його ліквідації майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, затвердження ліквідаційного балансу товариства;

13) прийняття інших рішень, віднесених до компетенції загальних зборів учасників.

На загальних зборах учасників ведеться протокол, у якому фіксуються перебіг загальних зборів учасників та прийняті рішення. Протокол підписує голова загальних зборів учасників або інша уповноважена зборами особа. Кожен учасник товариства, який взяв участь у загальних зборах учасників, може підписати протокол.

Рішення з: голосуванням. Ріш майна, робіт або і вартості чистих ас приймаються викл

Прибуток ТС діяльності після пс

праці. З балансового прибутку товариства сплачуються проценти по кредитах банків та його облігаціях, а також вносяться передбачені законодавством України податки, збори та інші обов'язкові платежі. Чистий прибуток, одержаний після внесення сплати вищезазначених обов'язкових платежів, залишається у повному розпорядженні товариства, яке відповідно до статутних документів визначає напрями його використання. Чистий прибуток після відрахування сум, спрямованих на створення та поповнення фондів товариства та інші цілі, за рішенням учасників, розподіляється між ними відповідно до статуту.

Збитки товариства покриваються в першу чергу за рахунок резервного фонду товариства. За рішенням учасників на покриття збитків можуть бути

приймаються відкритим ня правочину, якщо вартість правочину, перевищує 50% ець попереднього кварталу, ків.

заходжень від господарської них до них витрат на оплату

направлені кошти з інших фондів товариства. Відрахування до резервного фонду здійснюється в розмірі 5% від суми чистого прибутку товариства, поки резервний фонд не досягне 25% статутного капіталу.

ТОВ «Приватінвест» веде оперативний, бухгалтерський, статистичний облік та подає звітність в порядку, визначеному чинним законодавством України. Товариство веде розрахунки за своїми зобов'язаннями як у безготівковому порядку, так і готівкою, відповідно до діючих правил здійснення розрахункових і касових операцій.

Фінансовий рік товариства співпадає з календарним роком, крім першого року існування.

Виконавчим органом товариства є директор, який здійснює управління поточною діяльністю:

всіх питань, пов'язаних з діяльністю товариства, крім питань, що належать загальним зборам учасників. Директор товариства виконує їхні рішення, якщо він не є учасником товариства;

керує операційною діяльністю товариства, включаючи вирішення питань, пов'язаних з діяльністю товариства, крім загальних зборів учасників;

без довіреності діє від імені ТОВ «Приватінвест», представляє його в установах, в фірмах і в організаціях як в Україні, так і за кордоном;

у відповідності до чинного законодавства та статуту розпоряджається майном товариства, укладає будь-які угоди та інші юридичні акти без довіреності, відкриває у банках поточні та інші рахунки товариства, визначає склад та обсяг відомостей, що є комерційною таємницею, та порядок їх захисту.

У встановленому порядку приймає на роботу і звільняє з роботи персонал товариства; вирішує питання стимулювання праці; видає накази та розпорядження, обов'язкові для персоналу товариства; видає довіреності; затверджує структуру, штати, кошторис витрат; затверджує баланс товариства та виконує функції, що впливають з статутних завдань товариства.

ректора належить вирішення діяльністю товариства, крім загальних зборів учасників. Директор учасників та організовує бути обрана також особа, яка ва, включаючи вирішення тів);

Директор наділяється правом розпоряджатися банківськими та іншими рахунками товариства з правом першого підпису на розрахункових та інших документах. Якщо директор на час своєї відсутності призначив тимчасового виконувача обов'язків, тоді директор несе солідарну відповідальність перед товариством разом із призначеною ним собою.

Посадовим особам забороняється розголошувати інформацію, що стала їм відома у зв'язку з виконанням ними посадових обов'язків та становить комерційну таємницю товариства чи є конфіденційною, крім випадків, коли розкриття такої інформації вимагається законом. Ця заборона діє також протягом одного року з дати припинення (розірвання) договору між посадовою особою і товариством, якщо інший строк не встановлений таким договором.

2.2. Аналіз м

В умовах ре
Вони самі обираю
участь своїми кош
надають кредити і
фірм.

ють більшої самостійності.
ачів своєї продукції, беруть
ють акції інших організацій,
ти в статутний фонд інших

Все частіше виникає необхідність в аналізі стану фірм, з якими дане товариство вступає в економічні відносини. В цих умовах різко збільшується значення аналізу стану фірми. Адже в конкуренції може вистояти лише фірма з хорошим фінансовим станом. Також забезпечення стабільних темпів розвитку можливе за умови проведення спершу ефективного аналізу техніко-економічних показників, визначення напрямів кращого використання діючих основних фондів і виробничих потужностей фірм.

Проведемо оцінку результатів господарської діяльності ТОВ «Приватінвест». Для визначення скористаємося інформацією, що є у

формі 1 (Баланс – див. дод. А) та формі 2 (Звіт про фінансові результати – див. дод. Б).

Проаналізуємо динаміку валюти балансу (ряд. 1300 і ряд. 1900 дод. А), обсягів прибутку (ряд. 2290 дод. Б) та реалізації (ряд. 2350 дод. Б).

$$\% \text{ за балансом} = \frac{227\,275}{209\,023} \cdot 100\% = 108,73\%$$

$$\% \text{ за прибутком} = \frac{36\,684}{64\,132} \cdot 100\% = 57,20\%$$

$$\% \text{ за реалізацією} = \frac{30\,039}{52\,588} \cdot 100\% = 57,12\%$$

За балансом маємо зростання на 8,73%, але за рештою показників маємо зменшення темпів: відповідно по прибутку – на 42,80%, за обсягом реалізації – 42,88%, що говори

недостатньо, адже

Прoаналізуєт

продукції на 1 грн.

а) на початок

П_{на п.п. на 1 грн. майна}

б) на кінець п

П_{на к.п. на 1 грн. майна}

а) на п.п. реалізована продукція (Р) на 1 грн. майна:

Р_{на п.п. на 1 грн. майна}

б) на к.п. Р на 1 грн. майна:

Р_{на к.п. на 1 грн. майна}

звариства використовуються зростання балансу.

лік: прибутку, реалізованої

грн. майна:

коп.)

коп.)

а) на п.п. реалізована продукція (Р) на 1 грн. майна:

$$R_{\text{на п.п. на 1 грн. майна}} = \frac{52\,588}{209\,023} = 0,2516 \text{ грн. (25,16 коп.)}$$

б) на к.п. Р на 1 грн. майна:

$$R_{\text{на к.п. на 1 грн. майна}} = \frac{30\,039}{227\,275} = 0,1322 \text{ грн. (13,22 коп.)}$$

На кожну гривню вартості майна на кінець періоду прибутку припадає менше, ніж на початок (0,3068 грн. проти 0,1614 грн.). Така ж ситуація з обсягом реалізації (0,1322 грн. проти 0,2516 грн.).

Щодо балансу, то в активі балансу питома вага «Необоротних активів» (ряд. 1095 дод. А) на кінець періоду зросла з 2,54% ($\frac{5\,312}{209\,023} \cdot 100\%$) до 5,72% ($\frac{12\,998}{227\,275} \cdot 100\%$), збільшилась також і питома вага «Оборотних активів» (ряд. 1195) з 94,28% ($\frac{203\,711}{209\,023} \cdot 100\%$) до 97,46% ($\frac{214\,277}{227\,275} \cdot 100\%$).

Відмічається збільшення нематеріальних активів (відповідно з 3 533 тис. грн. до 6 332 тис. грн.), суми нерозподіленого прибутку (з 80 834 тис. грн. до 110 873 тис. грн.), що заслуговує позитивної оцінки, в той же час є тенденція до зменшення виробничих запасів (135 442 тис. грн. до 85 763 тис. грн.).

В пасиві балансу (дод. А) відповідно: «Власний капітал» питома вага зросла з 38,82% ($\frac{81\,1341}{209\,023} \cdot 100\%$) до 48,97% ($\frac{111\,173}{227\,275} \cdot 100\%$), питома вага «Поточних зобов'язань» відповідно з 61,18% ($\frac{127\,889}{209\,023} \cdot 100\%$) до 51,08% ($\frac{116\,102}{227\,275} \cdot 100\%$), зростання питомих часток позитивна тенденція до зростання питомих часток власного капіталу на фірми.

Кредиторська заборгованість зменшилася з 127 889 тис. грн. до 116 102 тис. грн. до 45 590 тис. грн. до 85 763 тис. грн. у зменшенні витрат на зарплату та інші витрати на персонал. В процесі реорганізації підприємства змінювати як негативне явище. З цією метою за даними балансу складемо таблицю 2.1.

З табл. 2.1 видно, що необоротні активи на фірмі складали на початок періоду 2,54%, а оборотні активи – 97,46% в загальній сумі всіх коштів фірми. На кінець періоду співвідношення грохи змінилося (5,72% – необоротні та 94,28% – оборотні), тобто питома вага оборотних коштів зменшилася, а зросла необоротних. Можна припустити, що фірма оновила необоротні активи.

При дослідженні структури оборотних активів бачимо, що в оборотних активах фірми основна питома вага припадає на матеріальні обігові кошти – запаси (64,80% на початок і 37,74% на кінець) і на дебіторську заборгованість (потенційні грошові кошти), що складає відповідно 21,81% та 42,4%, гроші та їх

еквіваленти займають порівняно невелику питому вагу (9,84% та 13,87%). Таким чином мобільність обігових коштів середня.

Таблиця 2.1

Структура коштів ТОВ «Приватінвест» за 2023 р.

Показники	на початок періоду	на кінець періоду	Відхилення	
			абсолютне	% або пунктів
1. Кошти фірми всього, тис. грн. (ряд. 1300)	209 023	227 275	18 252	+8,73
2. Необоротні активи, тис. грн. (ряд. 1095)	5 312	12 998	7 686	+144,69
у % до всіх коштів (р.1095/р.1300)	2,54	5,72	—	+3,18
3. Оборотні активи, тис. грн. (ряд. 1195)	203 711	214 277	10 566	+5,19
у % до всіх коштів		4,28	—	-3,18
3.1 Запаси, тис. грн. (ряд. 1100)		5 763	-49 679	-36,68
у % до обігових коштів		7,74	—	-27,06
3.2 Дебіторська заборгованість, тис. грн. (ряд. 1125— ряд. 1150)		5 362	50 772	+111,37
у % до обігових коштів ((р. 1125—р.1150)/р.1195)		2,40	—	+20,59
3.3. Гроші та їх еквіваленти, тис. грн. (ряд. 1160)		9 712	9 671	+48,26
у % до обігових коштів		3,87	—	+4,03
3.4. Витрати майбутніх періодів, тис. грн. (ряд. 1170)		170	141	486,21
у % до всіх коштів (р.1170/р.1195)	0,014	0,079	—	+0,07

Проаналізуємо склад, структуру та динаміку активів балансу ТОВ «Приватінвест» за видами активів (майна) відповідно до його поділу за класифікаційними ознаками, такими як [8]:

- характер участі в господарському процесі та швидкістю обороту (необоротні, оборотні);
- форма функціонування (матеріальні, нематеріальні активи, фінансові);
- чутливість до інфляційних процесів (монетарні, немонетарні);

- рівень ліквідності (високоліквідні, середньоліквідні, низьколіквідні, важколіквідні).

Отримані результати зведемо до вигляду таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

**Аналіз складу, структури та динаміки активів балансу
ТОВ «Приватінвест» за 2023 р.**

Показники	на початок		на кінець		Відхилення	
	тис. грн.	у % до підсумку	тис. грн.	у % до підсумку	абсолютн е	у %
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7=6:2</i>
За характером участі в господарському процесі та швидкості обороту						
Необоротні (постійні) активи (р.1095)				5,72	+7 686	+144,69
Оборотні (мобільні) активи (р.1195)				94,28	+10 566	+5,19
<i>Усього</i>				<i>100</i>	<i>+18 252</i>	<i>+8,73</i>
Матеріальні активи (р.1005 + 1010 + 1015 + 1020 + 1100 + 1110 + 1200)				93,59	-44 792	-32,64
Нематеріальні активи (р.1000 + 1050)				6,41	+2 799	+79,22
<i>Усього</i>	<i>140 754</i>	<i>100</i>	<i>98 761</i>	<i>100</i>	<i>-41 993</i>	<i>-29,83</i>
За чутливістю до інфляційних процесів						
Монетарні активи (р.1120---1165 (без р.1136))	65 631	32,35	126 074	57,7	+60 443	+92,10
Немонетарні активи (р.1005 + 1010 + 1015 + 1020 + 1100 + 1110 + 1200)	137 221	67,65	92 429	42,3	-44 792	-32,64
<i>Усього</i>	<i>202 852</i>	<i>100</i>	<i>218 503</i>	<i>100</i>	<i>+15 651</i>	<i>+7,72</i>
За рівнем ліквідності						
Високоліквідні активи (р.1160 + 1165)	20 041	4,92	29 712	6,93	+9 671	+48,26

Продовж. табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7
Середньоліквідні активи (р.1120---1155 (без р.1136))	45 590	11,19	96 362	22,49	+50 772	+111,37
Низьколіквідні активи (р.1100 + 1110 + 1170 + 1180 + 1190)	138 080	33,89	88 203	20,58	-49 877	-36,12
Важколіквідні активи (р.1095 + 1200)	203 711	50,00	214 277	50,00	+10 566	+5,19
<i>Усього</i>	<i>407 422</i>	<i>100</i>	<i>428 554</i>	<i>100</i>	<i>+21 132</i>	<i>+5,19</i>

Товариство не має таких активів за формою функціонування як фінансові активи (Ф.1, ряд 1145+ 1155+ 116 дорівнює 0), а вказує на інші активи (р.1125+ 1130+ 1135+ 1140+ 1145+ 1150+ 1155+ 1160+ 1165+ 1170+ 1175+ 1180+ 1185+ 1190+ 1195+ 1200) і не наводяться (значення дорівнює 0).

Як бачимо з таблиці, основні активи підприємства за характером участі в обороті (мобільні) складають 94,28% на кінець 2023 р. Це свідчить про перевагу мобільних активів. Якщо на початок періоду 67% активів були немобільними (для нашого товариства – це основні засоби).

Зміна відбулася у період з початку періоду 67% активів були немобільними (для нашого товариства – це основні засоби). Це свідчить про перевагу мобільних активів. Якщо на початок періоду 67% активів були немобільними (для нашого товариства – це основні засоби).

За рівнем ліквідності структура балансу не змінилася й характеризується негативною тенденцією до збереження значної частки серед активів саме важко- і низьколіквідних, що разом складають відповідно 83,89% на початок і 70,58% на кінець періоду. Далі проаналізуємо структуру джерел коштів фірми (таблиця 2.3).

За даними табл. 2.3 бачимо, що питома вага джерел власних коштів на кінець періоду зросла з 38,82% до 48,92% та відповідно знизилася позикових коштів з 61,18% до 51,08%. При аналізі структури позикових коштів виявлено, що всю суму складає кредиторська заборгованість (100%).

Таблиця 2.3

Структура джерел коштів ТОВ «Приватінвест» за 2023 р.

Показники	на початок періоду	на кінець періоду	Відхилення	
			абсолютне	% або пунктів
1. Джерела коштів всього, тис. грн. (ряд. 1900)	209 023	227 275	18 252	+8,73
2. Джерела власних коштів, тис. грн. (ряд. 1495)	91 124	111 173	30 039	+37,02
у % до джерел кош		8,92	—	+10,10
2.1. Джерела власних тис. грн. (р.1495–р.1С		3 175	22 353	+29,48
у % до власних коп ((р.1495–р.1095)/ р.		8,31	—	-5,14
3. Позикові кошти, тл (ряд. 1595+ряд. 1695)		6 102	-11 787	-9,22
у % до всіх коштів ((р.1595+р.1695)/ р.		1,08	—	-10,10
3.1. Кредиторська за (ряд. 1605––ряд. 1696)		6 102	-11 787	-9,22
у % до позикових коштів ((р.1605––р.1690) / (р.1595+р.1695))	61,18	51,08	—	0

Проаналізуємо склад, структуру та динаміку пасивів ТОВ «Приватінвест» за видами пасивів (джерел формування капіталу) відповідно до його поділу за класифікаційними ознаками, такими як [4, 8]:

- характер формування (власність): власний і позиковий капітал;
- рівень відповідальності власного капіталу: зареєстрований (пайовий), додатковий;
- тривалість використання: постійний (перманентний), змінний;

– період погашення зобов'язань: поточні зобов'язання і забезпечення; довгострокові зобов'язання і забезпечення;

– терміновість сплати зобов'язань: найбільш термінові зобов'язання, короткострокові зобов'язання і забезпечення, довгострокові зобов'язання і забезпечення.

Отримані результати зведемо до вигляду таблиці 2.4. Товариство не має довгострокових зобов'язань і забезпечень, тому в таблиці не представлені джерела формування капіталу за періодом погашення зобов'язань (всі зобов'язання є поточними).

Таблиця 2.4

Аналіз складу, структури та динаміки пасивів балансу

Показники	23 р.					
	кількість	Відхилення		кількість	Відхилення	
<i>I</i>	% до сумки	абсолютне	у %	кількість	абсолютне	у %
	5	6	7=6:2	кількість	абсолютне	у %
Власний капітал (р.1-1700)	48,92	+30 039	+37,02	48,92	+30 039	+37,02
Позиковий капітал (р.1595 + 1695 + 1700)	51,08	-11 787	-9,22	51,08	-11 787	-9,22
<i>Усього</i>	100	+18 252	+8,73	100	+18 252	+8,73
капіталу						
Зареєстрований (пайовий) капітал (р.1400)	300	0,37	300	0,27	0	0,00
Додатковий капітал (р.1405 + 1410 + 1415 + 1420)	80 834	99,63	110 873	99,73	+30 039	+37,16
<i>Усього</i>	81 134	100	111 173	100	+30 039	+37,02
За тривалістю використання						
Постійний капітал (р.1495 + 1595)	81 134	38,82	111 173	48,92	+30 039	+37,02
Змінний капітал (р.1695)	127 889	61,18	116 102	51,08	-11 787	-9,22
<i>Усього</i>	209 023	100	227 275	100	+18 252	+8,73

Продовж. табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7
За терміновістю сплати зобов'язань						
Найбільш термінові зобов'язання (сума р.1610---1650)	132 169	99,53	118 575	99,30	-13 594	-10,29
Короткострокові зобов'язання і забезпечення (р.1600 + 1605 + 1660 + 1665 + 1670 + 1690)	620	0,47	830	0,70	+210	+33,87
Довгострокові зобов'язання і забезпечення (р.1595)	0	0,00	0	0,00	0	—
<i>Усього</i>	<i>132 789</i>	<i>100</i>	<i>119 405</i>	<i>100</i>	<i>-13 384</i>	<i>-10,08</i>

Як вже зазнаємо, що також пояснює формування капіталу кредиторською заборгованістю – складак

Після проведення аналізу показників, що характеризують розробленою системою фінансової стійкості на основі балансу (дод. А), результати зведемо до таблиці 2.5.

довгострокових зобов'язань, і в стані війни. Всі джерела капіталу і поточною ліквідного періоду майже

товариства можна розрахувати ГОВ «Приватінвест». За допомогою аналізу для оцінювання

Один з основних показників, що аналізуються, є коефіцієнт автономії (коефіцієнт незалежності або коефіцієнт власності). Критична величина коефіцієнта співвідношення позикових та власних коштів дорівнює 1. Оскільки в нашому випадку величина позикових коштів менша за величину власних коштів, то можна зробити висновок, що товариству притаманна фінансова стійкість. В той же час значення коефіцієнту 0,3883 і 0,4892 нижче оптимального 0,5, хоча на кінець періоду наближаються до нього.

Позитивної оцінки заслуговують коефіцієнти, що відповідають оптимальним (рекомендованим) значенням, а саме такі як коефіцієнт

маневреності власного капіталу, який на початок періоду був на межі оптимального (0,398) і покращився до 0,519 на кінець періоду; коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами (0,458 на кінець періоду); коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами; коефіцієнт поточних зобов'язань.

Таблиця 2.5

Оцінка показників фінансової стійкості ТОВ «Приватінвест»

Показник	На початок 2023 р.	На кінець 2023 р.	Рекомендоване значення
1	2	3	4
1. Коефіцієнт автономії (коефіцієнт незалежності) [(р. 1495 : р. 1900)]	0,388	0,489	> 0,5
2. Коефіцієнт фінанс (р. 1900 – р. 1495) : р		0,511	< 0,5
3. Коефіцієнт маневр капіталу (р. 1495 : р.		0,519	> 0,4
4. Коефіцієнт забезп коштів власними обс [(р. 1195 – р. 1695) :]		0,458	> 0,1
5. Коефіцієнт співвід залученого капіталу фінансової стійкості] [р. 1495 : (р. 1595 + р		0,958	> 1
6. Коефіцієнт співвід власного капіталу (коефіцієнт фінансув [(р. 1595 + р. 1695) :]		1,044	< 0,5
7. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами [(р. 1495 - р. 1095) : р. 1195]	0,372	0,458	> 0,1
8. Коефіцієнт співвідношення реальних активів і вартості майна [(р. 1010 + р. 1101 + р. 1170) : р. 1300]	0,017	0,030	> 0,5
9. Коефіцієнт поточних зобов'язань [(р. 1695) : (р. 1595 + р. 1695)]	1,00	1,00	> 0,5
10. Коефіцієнт довгострокових зобов'язань [р. 1595 : (р. 1595 + р. 1695)]	0,0	0,0	< 0,2
11. Коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів (р. 1095 : р. 1495)	0,065	0,117	> 0,5

В той же час відмічається деяка фінансова залежність товариства – коефіцієнт фінансової залежності більше рекомендованого значення 0,5.

Недостатнє також співвідношення реальних активів і вартості майна – коефіцієнт значно менший за нормативне значення 0,5. Аналогічна ситуація із коефіцієнтом співвідношення необоротних і власних коштів – 0,117 на кінець періоду при рекомендованому більше 0,5. Майже досягає рекомендованого рівня на кінець періоду коефіцієнт фінансової стійкості, що розглядається як позитивне явище.

Таким чином можна підсумувати, що на початок аналізованого періоду основну частку від загальної суми всіх коштів ТОВ «Приватінвест» становили оборотні активи (97,46% на початок і 94,28% на кінець періоду). В структурі оборотних активів значну частину мають запаси як матеріальні обігові кошти (64,80% на початок періоду і 37,74% на кінець).

У структурі джерел коштів на кінець періоду значну питому вагу має дебіторська заборгованість та грошові кошти та їх еквівалентів залишки (на початок і на кінець відповідно) становили 34% на початок і 13,87% на кінець періоду. Структура балансу характеризується негативною тенденцією збереження ліквідних активів. Вони становили 83,89% на початок і зменшилися до 70,58% наприкінці періоду. Щодо джерел коштів, то власних коштів на кінець періоду зросла з 38% на початок до 41,90% на кінець періоду. Довгострокових зобов'язань і зобов'язань у товариства немає.

2.3. Аналіз фінансового стану ТОВ «Приватінвест»

Проведемо комплексний аналіз фінансового стану ТОВ «Приватінвест». Такий аналіз може проводитись для власних потреб (з метою виявлення недоліків у виробничо-господарській та фінансовій діяльності і усунення їх,

аналізу та виявлення тенденцій, потенційних можливостей) та аудиторською службою для встановлення рейтингу фірми.

Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів проведемо за даними форми 2 (дод. Б). Узагальнимо у вигляді таблиці 2.6 отримані результати.

Таблиця 2.6

Аналіз складу, структури та динаміки доходів ТОВ «Приватінвест»

Вид доходів	2022 р.		2023 р.		Відхилення	
	сума, тис. грн.	частка, %	сума, тис. грн.	частка, %	абс.	відн., %
Дохід від основної операційної діяльності (чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг) (ряд. 2000)	2 127 536	96,52	2 969 547	99,74	+842 011	+39,58
Дохід від іншої операційної діяльності (інші операційні доходи) (ряд. 2120)				0,03	-64 205	-98,43
Дохід з податку на прибуток (ряд. 2300)				0,22	-4 899	-42,44
Усього доходів				100,0	+772 907	+35,06

Таких видів , капіталі, інші фінансові результати діяльності (інші доходи, ряд. 2120) у товариства немає.

діяльності (дохід від участі в інших підприємствах) та дохід від інвестиційної діяльності (інші доходи, ряд. 2120) у товариства немає.

Можна сказати, що за 2022-2023 рр. структура доходів ТОВ «Приватінвест» особливо не змінилася. Основну частку складає дохід від основної операційної діяльності. В той же час майже «зник» дохід від іншої операційної діяльності (від 65 229 тис. грн. зменшився до 1 024 тис. грн.).

Проаналізуємо за [8] склад, структуру та динаміку витрат ТОВ «Приватінвест» (табл. 2.7). У структурі витрат відмічається збільшення собівартості реалізованої продукції (на 37,16%) та відповідне зростання адміністративні витрат (на 81,17%) та витрати на збут (на 51,84%). Інша операційна діяльність була припинена – витрат на таку діяльність у товариства майже не було, адже витрати зменшилися на 92,1% (дохід відповідно зменшився на 98,43%).

Таблиця 2.7

Склад, структура та динаміка витрат ТОВ «Приватінвест»

Вид доходів	2022 р.		2023 р.		Відхилення	
	сума, тис. грн.	частка, %	сума, тис. грн.	частка, %	абс.	відн., %
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (ряд. 2050)	1 958 443	91,51	2 686 206	91,35	+727 763	+37,16
Адміністративні витрати (ряд. 2130)	2 241	0,10	4 060	0,14	+1 819	+81,17
Витрати на збут (ряд. 2150)	160 034	7,48	242 996	8,26	+82 962	+51,84
Інші операційні витрати (ряд. 2180)	7 915	0,37	625	0,02	-7 290	-92,10
Витрати з податку на прибуток (ряд. 2300)	11 544	0,54	6 645	0,23	-4 899	-42,44
<i>Усього витрат</i>					<i>100,0</i>	<i>+800 355</i>

Фірма має змогло б із достатн діяльності. Для ви та формі 2 (дод. характеризують фі

I Група показ

включає в себе такі показники [7]: коефіцієнт абсолютної ліквідності, проміжний коефіцієнт покриття (коефіцієнт швидкої ліквідності), загальний коефіцієнт покриття (коефіцієнт загальної ліквідності) і коефіцієнт чистої виручки.

Платоспроможність – це наявність у фірми грошових коштів та їх еквівалентів, достатніх для своєчасного погашення своїх боргових зобов'язань. За нагальної необхідності погасити термінові платежі фірма може перетворивши активи (ліквідні активи) в готівку. Звідси з поняттям «платоспроможність» тісно пов'язано поняття «ліквідність».

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($K_{\text{лікв}}$):

$$K_{\text{лікв}} = \frac{\text{Гроші} + \text{Поточ. фін. інвестиції}}{\text{Поточні зобов'язання}} = \frac{(p. 1165 + p. 1160)}{(p. 1695)} \quad (2.1)$$

в, за допомогою якої воно стратегічні результати своєї діяльності, що є у формі 1 (дод. А) при групі показників, що характеризують фірму (табл. 2.7).

Платоспроможність товариства,

$$K_{\text{лікв на початок періоду}} = \frac{20\,041}{127\,889} = 0,157$$

$$K_{\text{лікв на кінець періоду}} = \frac{29\,712}{116\,102} = 0,256$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності означає на скільки в даний момент можуть бути ліквідовані короткострокові зобов'язання за рахунок грошових коштів та короткострокових фінансових вкладень. Нормативне значення $\geq 0,2$ (оптимальний рівень 0,2-0,3).

За даними аналізу на кінець періоду платоспроможність фірми трохи підвищилася й стала в межах оптимального рівня: 0,256 короткострокових зобов'язань можуть бути ліквідовані за рахунок грошових коштів та короткострокових фінансових вкладень на кінець періоду проти 0,157 на початок.

2. Коефіцієнт

$$K_{\text{шв лікв}} = \frac{\text{Гро}}{\text{Зобов'язання}} = \quad (2.2)$$

$K_{\text{шв лікв на поч}}$

$K_{\text{шв лікв на кіне}}$

$= 0,153$

$\frac{\Phi}{\text{Зобов'язання}} = 1,086$

Коефіцієнт швидкої ліквідності (проміжний коефіцієнт покриття) показує на скільки в даний момент можуть бути покриті короткострокові зобов'язання не лише за рахунок грошових коштів та короткострокових фінансових вкладень, але й ще дебіторської заборгованості (потенційних грошових коштів). Теоретичне значення цього показника визначається достатнім на рівні $\geq 0,7$ (оптимальний 0,7-0,8). Дуже зацікавлені в даному показнику власники акцій. Для нашого товариства цей показник на початок періоду був критичним (0,153), але на кінець періоду відповідає нормативному значенню (1,086).

3. Коефіцієнт загальної ліквідності ($K_{\text{заг лікв}}$):

$$K_{\text{заг лікв}} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} = \frac{\text{р. 1195}}{\text{р. 1695}} \quad (2.3)$$

$$K_{\text{заг лівк на початок періоду}} = \frac{203\,711}{127\,889} = 1,592$$

$$K_{\text{заг лівк на кінець періоду}} = \frac{214\,277}{116\,102} = 1,846$$

Нормативне значення $\geq 1,0$, оптимальний рівень понад 2,0-2,5. Для нашого товариства цей показник відповідає нормативному значенню (але не оптимальному), має позитивну тенденцію до збільшення на кінець періоду (відповідно з 1,592 до 1,846).

Також розглянемо такі показники як загальний коефіцієнт покриття і коефіцієнт чистої виручки.

4. Загальний коефіцієнт покриття ($K_{\text{заг покр}}$):

$$K_{\text{заг п}} = \frac{\text{Власні і довгостр. позик. кошти}}{\text{Власні і довгостр. позик. кошти + строкових позикових коштів}} = \frac{5)}{33\% + 14,47\%} = 63,83\%$$

Коефіцієнт (і в матеріальних запасах і затратах) характеризується п

строкових позикових коштів
ий коефіцієнт покриття)
рокових позикових коштів в

Отже, власних та довгострокових позикових коштів на початок періоду менше на 36,17% ніж запасів та витрат; тобто всі запаси та затрати окуплені власними коштами тільки на 63,83%. На кінець періоду цей показник значно покращився, що розцінюється як позитивна тенденція, адже всі запаси та затрати окуплені власними коштами (та навіть більше на 14,47%).

5. Коефіцієнт чистої виручки ($K_{\text{чис вир}}$):

$$K_{\text{чис вир}} = \frac{\text{Чист. прибуток} + \text{Амортизація}}{\text{Чистий дохід}} = \frac{(\Phi 2(\text{р. 2350} + \text{р. 2515}))}{(\Phi 2, \text{р. 2000})} = 0,012 \quad (2.5)$$

$$K_{\text{чис вир на початок періоду}} = \frac{30\,039 + 5\,265}{2\,969\,547} = 0,012$$

$$K_{\text{чис вир на кінець періоду}} = \frac{52\,588 + 4\,213}{2\,127\,536} = 0,027$$

Коефіцієнт чистої виручки показує скільки чистого прибутку разом з амортизаційними відрахуваннями припадає на 1 грн. виручки від реалізації. Коефіцієнт чистої виручки на кінець періоду у товариства зріс, що слід розцінювати як позитивний результат.

II Група показників [4, 8] характеризує ефективність використання фінансових ресурсів (рентабельність).

В дану групу включені п'ять показників рентабельності. Вони характеризують ефективність вкладень в майно фірми і його окремі види: всього майна; власних коштів; виробничих фондів; фінансових вкладень; продукції.

1. Рентабельність вкладень в майно фірми:

$$R\% = \frac{\text{Фін. рез. від}}{\text{Середн. варт.}} = \frac{0 \text{ чи р. 2195))}}{\frac{\text{п. + р. 1300к. п.}}{2}} \quad (2.6)$$

$$R\% = \frac{36}{(209\,023)}$$

2. Рентабельність власних коштів:

$$R\%_{\text{вл}} = \frac{\text{Фін. рез. від опер. діяльності}}{\text{Середн. варт. власних коштів}} = \frac{36\,684}{\frac{(81\,134 + 111\,173)}{2}} \quad (2.7)$$

$$R\%_{\text{вл кошт}} = \frac{36\,684}{(81\,134 + 111\,173)/2} \cdot 100\% = 38,15\%$$

3. Рентабельність виробничих фондів ($R\%_{\text{вир фонд}}$):

$$R\%_{\text{вир фонд}} = \frac{\text{Фін. рез. від опер. діяльності}}{\text{Середн. варт. виробн. фондів}} = \frac{36\,684}{\frac{(\Phi 2(\text{р. 2190 чи р. 2195}))}{\Phi 2 \left(\frac{\text{р. 2550п. п. + р. 2550к. п.}}{2} \right)}} \quad (2.8)$$

$$R\%_{\text{вир фонд}} = \frac{36\,684}{(247\,056 + 162\,275)/2} \cdot 100\% = 17,92\%$$

4. Рентабельність продукції ($R\%_{\text{прод}}$):

$$R\%_{\text{прод}} = \frac{\text{Валов. приб.} - \text{Адм. витр.} - \text{Витр. на збут}}{\text{Собівар. реал. продук.} + \text{Адм. витр.} + \text{Витр. на збут}} = \quad (2.9)$$

$$= \frac{(\Phi 2(\text{р. 2090} - \text{р. 2130} - \text{р. 2150}))}{(\Phi 2(\text{р. 2050} + \text{р. 2130} + \text{р. 2150}))}$$

$$R\%_{\text{прод}} = \frac{(283\,341 - 4\,060 - 242\,996)}{(2\,686\,206 + 4\,060 + 242\,996)} \cdot 100\% = 1,24\%$$

Найбільшу рентабельність мають власні кошти (38,15%), майже однакову – всього майна (16,82%) і виробничі фонди (17,92%). Найменшу рентабельність має продукція – 1,24%.

III Група показників, що характеризують обіговість коштів фірми, включає в себе чотири показники обіговості [4, 8]: всього майна; обігових коштів; матеріальних обігових коштів; нематеріальних обігових коштів. Показники, що характеризують об активності фірми активність фірми характеризують пс виробничих фондів

важливі для аналізу ділової еред, проявляється ділова ділову активність фірми ння робочої сили, основних їх ресурсів тощо).

1. Коефіцієнт
 $K_{\text{обіг}} = \frac{\text{Чи}}{\text{Середня ва}}$

$$K_{\text{обіг}} = \frac{2}{(209\,023 + 227\,275)/2} = 13,012 \text{ об.}$$

2. Коефіцієнт обіговості обігових коштів ($K_{\text{оок}}$):

$$K_{\text{оок}} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня вартість обігових коштів}} = \quad (2.11)$$

$$= \frac{(\Phi 2, \text{р. 2000})}{(\Phi 1 \left(\frac{\text{р. 1195п. п.} + \text{р. 1195к. п.}}{2} \right))}$$

$$K_{\text{оок}} = \frac{2\,969\,547}{(203\,711 + 214\,277)/2} = 14,209 \text{ об.}$$

3. Коефіцієнт обіговості матеріальних обігових коштів ($K_{\text{обмтк}}$):

$$K_{\text{об мат к}} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня вартість матер. обігових коштів}} \quad (2.12)$$

$$= \frac{(\Phi 2, \text{ р. 2000})}{(\Phi 1 \left(\frac{(\text{р. 1100} - \text{р. 1110}) \text{ п. п.} + (\text{р. 1100} - \text{р. 1110}) \text{ к. п.}}{2} \right))}$$

$$K_{\text{об мат к}} = \frac{2\,969\,547}{(135\,442 + 85\,763)/2} = 26,849 \text{ об.}$$

4. Коефіцієнт обіговості нематеріальних обігових коштів ($K_{\text{об нем к}}$):

$$K_{\text{об нем к}} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середня вартість нематер. обігових коштів}} \quad (2.13)$$

$$= \frac{(\Phi 2, \text{ р. 2000})}{(\Phi 1 \left(\frac{(\text{р. 1195} - (\text{р. 1095} - \text{р. 1110}) \text{ п. п.} + (\text{р. 1195} - (\text{р. 1095} - \text{р. 1110}) \text{ к. п.}}{2} \right))}$$

$$K_{\text{об нем к}} = \frac{2\,969\,547}{(203\,711 - (5\,312 + 135\,442) + 214\,277 - (12\,998 + 85\,763))/2} = 13,033 \text{ об.}$$

Обіговість k
здійснюються за pe
(O_d):

пе кількістю оборотів, що
лістю одного обороту в днях

(2.14)

де D – кількість днів в році (360 дн.);

$K_{\text{об}}$ – коефіцієнт обіговості

1) тривалістю обороту матеріальних коштів $O_{\text{д майн}}$

$$= 26,450 \text{ (дн.)}$$

2) тривалістю обороту нематеріальних коштів $O_{\text{д майн}} = \frac{360}{14,209} = 25,336 \text{ (дн.)}$

3) тривалістю обороту матеріальних коштів $O_{\text{д майн}} = \frac{360}{26,849} = 13,408 \text{ (дн.)}$

4) тривалістю обороту нематеріальних обігових коштів $O_{\text{д майн}} = \frac{360}{13,033} =$

27,622 (дн.)

За результатами аналізу найвищу обіговість мають матеріальні кошти. За період, що аналізується вони здійснили майже 27 оборотів (26,849 оборотів) з тривалістю ~ 13,408 днів кожний. Найнижчу обіговість мають нематеріальні обігові кошти (13,033 обороту), що майже однакова з обіговістю всього майна (13,612 оборотів) з тривалістю відповідно 27,622 днів і 26,45 кожний.

Закінчимо аналіз фінансового стану фірми аналізом її потенціальних можливостей.

IV Група показників, що характеризують потенційні можливості фірми, які можна оцінити за допомогою таких показників [4]: наявності, динаміки і питомої ваги виробничих активів в загальній вартості майна; наявності, динаміки і питомої ваги основних засобів в загальній вартості майна; коефіцієнта зносу основних засобів; середньої норми амортизації; наявності, динаміки капітальних вкладень і їх співвідношення з фінансовими вкладеннями.

1. Наявність, динаміка і питома вага виробничих активів в загальній вартості майна. До виробничих активів (ВА) відносяться: основні засоби і нематеріальні активи (ряд. 1000 і ряд. 1010), виробничі запаси (ряд. 1100) і незавершене вироб-

а) на початок

$ВА_{п.п.} = 3532$

б) на кінець і

$ВА_{к.п.} = 6332$

На кінець періоду
41993 тис. грн. (з 1

Виробничі ак-

тивів (ВА) складала:

н.

тивів:

ва суттєво зменшилися – на
, тобто на 70,17%).

і 67,34% ($\frac{140754}{209\,023} \cdot 100\%$) від
всього майна, на кінець періоду 43,45% ($\frac{98761}{227\,275} \cdot 100\%$), що слід розцінювати як
негативну тенденцію.

2. Наявність, динаміка і питома вага основних засобів в загальній вартості майна.

На початок періоду основні кошти і нематеріальні активи (ряд. 1000 + ряд. 1010) склали 5312 тис. грн., на кінець періоду 12998 тис. грн.

На кінець періоду сума основних засобів і нематеріальних активів зросла на 7686 тис. грн. (12998 – 5312).

Питома вага основних засобів в загальній сумі майна на кінець періоду трохи зросла із 2,54% до 5,72% (на початок $\frac{12998}{209\,023} \cdot 100\%$, а на кінець $\frac{5312}{227\,275} \cdot 100\%$).

100%). Це може розцінюватися як позитивний момент при оцінці потенційних можливостей фірми.

3. Коефіцієнт зносу основних фондів (K_{zn}):

$$K_{zn} = \frac{\text{Знос осн. засобів}}{\text{Почат вар – ть осн. засобів}} = \frac{(p. 1012)}{(p. 1011)} \quad (2.15)$$

На початок періоду $K_{zn} = \frac{10\,287}{12\,066} = 0,853$

На кінець періоду $K_{zn} = \frac{11\,909}{18\,575} = 0,641$

На початок періоду коефіцієнт зносу є значним (більше 80%), що могло бути наслідком не досить активного оновлення основних засобів. На кінець періоду цей показник покращився.

4. Середня норма амортизації

$$K_{zn} = \frac{\text{Сума}}{\text{Почат}} \cdot 100\% \quad (2.16)$$

На початок періоду

,64%

На кінець періоду

,68%

Норма амортизації

Отже, за період

ТОВ «Приватінвест» поточні зобов'язання

Фінансовий стан у товариства незалежний, оскільки коефіцієнт незалежності вище ніж 0,5, але на кінець періоду наближається до нього – 0,4892.

При ретельному вивченні балансу виявлено, що питома вага «Необоротних активів» на кінець періоду зросла (на 144,69%), також зросла питома вага «Оборотних активів» (на 5,19%), зросла питома вага джерел власних коштів (+37,02%) і знизилася питома вага позикових коштів (-9,22%). В цілому на кінець періоду сума балансу зросла, що слід визнати позитивним явищем.

Всі кошти фірми протягом періоду, що аналізується зробили 13,612 оборотів, що свідчить про досить хорошу обіговість коштів.

Показник участі власних та довгострокових позикових коштів в запасах та затратах показує, що на початок запаси і затрати на 63,83% становили з власних коштів, а на кінець власні кошти можуть покрити запаси повністю ще й на 14,47% більше. Отже, позитивним є те, що на кінець періоду зросла сума грошей на розрахунковому рахунку, зросли основні засоби, власний капітал, але зменшилися виробничі запаси.

Аналіз динаміки балансу, прибутку і обсягу реалізації показав, що кошти на фірмі використовуються не досить ефективно. В пасиві балансу сума нерозподіленого прибутку зросла. Позитивним явищем є зменшення кредиторської заборгованості. Дебіторська заборгованість навпаки збільшилася й складає велику суму 214 277 тис. грн. Аналіз структури коштів показав, що

питома вага необс
залишилася майже
коштів зменшила
заборгованості й г
зменшилася пито
кредитів.

а 144,69%), а оборотних –
9%). У структурі обігових
частини, а дебіторської
росла питома вага власних і
кові кошти складаються із

Коефіцієнти
знаходяться в меж

власні кошти – 38,12%, а повністю у продукції – 1,24%. Потенційні можливості фірми зростають. Стан ТОВ «Приватінвест» можна оцінити в цілому як стійкий з деякими відхиленнями від норми з окремих показників. Хоча на фоні погіршення деяких показників загальна сума балансу збільшилася.

ності на кінець періоду
ищу рентабельність мають

2.4. Основні напрями розвитку діяльності фірми

ТОВ «Приватінвест» може залучати інвесторів для здійснення проєктів розвитку та збільшення прибутку. Це може бути розширення площ, збільшення персоналу, удосконалення упаковки, розширення асортиментного ряду фірми.

- побутова хімія та господарчі товари;
- товари для дітей;
- товари для спорту;
- інструменти та обладнання;
- автотовари;
- зоотовари.

Оснoву асoртименту склaдають ноутбуки, комп'ютери та комп'ютерні комплектуючі. Фірма є крупним приватним оптово-роздрібним торговельним підприємством України. Від стабільності його діяльності залежить нормальне функціонування багатьох невеликих роздрібних фірм, постачальником яких воно являється. Велика кількість конкурентних фірм створює жорстку конкуренцію для стабільності, надійності та відповідальності у відповідності у партнерами, пост капіталом.

ТОВ «Приватний магазин Віталь» (brain.com.ua). Також дропшипінгу та ро

стабільності, надійності та несучи. Адже, гарні зв'язки з і вважається невидимим

організацією через мережу офф-шопованих територій) та сайт є гуртові продажі на умовах

Спершу основною спеціалізацією малого бізнесу був продаж комп'ютерів та комплектуючих через невеликий магазин. З часом бізнес розвинувся, розширюючи останнім часом асортимент товарів, що реалізуються.

У 2018 р. до пропонованих товарів додалася нова група Побутова техніка, у 2019 р. – Електроінструменти, у 2020 р. – Товари для дітей, у 2021 р. – автотовари; у 2022 р. – косметика, медичні товари, БАДи, посуд, сантехніка, освітлення, канцтовари, продукти харчування; у 2023 р. – книги, зоотовари.

ТОВ «Приватінвест» повинно більш детально зосередити свою увагу на розширенні асортименту, адже саме така політика забезпечила безперервність діяльності протягом років функціонування. Це дозволить задовольнити ширший

спектр споживчих запитів, підвищити лояльність клієнтів і зміцнити конкурентні позиції фірми на ринку.

Для ефективної роботи фірми вирішальне значення має відповідність її асортименту запитам і потребам цільової аудиторії, яка відвідує інтернет-ресурси фірми. Чим ширший і глибший асортимент представлений на платформі та доступний для замовлення, тим вища ймовірність здійснення покупки клієнтом. Різноманітність товарних позицій безпосередньо впливає на коефіцієнт конверсії сайту, оскільки збільшує шанси задовольнити запит користувача, утримати його увагу та підвищити середній чек покупки. Додатково, оптимізована товарна пропозиція сприяє покращенню пошукової видимості магазину та його конкурентоспроможності на ринку.

Згідно аналізів компанії Pro-Co споживчому ринку промисловості при
- ринок дома
зручний і практичний
- ринок спорту
до спорту, який на

тенденцій розвитку ринку, змін, що відбулися на ньому, деякі напрямки легкої промисловості:
- ринок спорту
з інтересом споживачів в усьому світі.

У 2023 р. частка одягу жіночого одягу зросла на 17%, чоловічого – зменшилася на 12% [2]. Частка дитячого одягу зросла на 2%, а спортивного одягу зменшилася на 22%. Аксесуари та інший одяг зросли в обсязі імпорту на 15%.

У цілому спостерігається поступове наближення до часток імпорту в 2021 р. Зростає попит, поставки на спортивний та аутдор одяг та взуття. Також окремою тенденцією, яка продовжує розвиток, є онлайн-торгівля. На довгостроковому відрізку, вірогідно, розвиток в цій галузі буде технологічним, можливо з залученням штучного інтелекту та/або доповненої реальності.

Сучасні рекламні платформи, такі як Google Ads і Facebook Ads, активно використовують штучний інтелект і машинне навчання, що забезпечує високу релевантність реклами для користувачів. Завдяки алгоритмам персоналізації

системи здатні передбачати потреби клієнта ще до того, як він сам усвідомить свій запит, автоматично підбираючи товари, які найбільше відповідають його інтересам. Це дає змогу рекламодавцям ефективно просувати практично необмежену кількість товарних позицій (SKU) при мінімальних витратах на адміністрування рекламних кампаній. Відповідно, успішність бізнесу значною мірою залежить від здатності продавця забезпечити широкий асортимент товарів для потенційних покупців.

Водночас ефективність роздрібного бізнесу визначається не лише асортиментом, а й витратами на залучення та утримання клієнтів. Вартість залучення нового покупця суттєво вища, ніж витрати на повторні покупки вже лояльних клієнтів, тому розширення асортименту відіграє важливу роль у покращенні фінансової конверсії серед нових покупців та збільшенні середньої довголітності (Lifetime Value), що призводить до зростання коефіцієнта повторних покупок, а також до збільшення частоти повторних покупок, що призводить до зростання LTV.

Згідно з фактами, витрати на залучення нового клієнта на 35-50% вищі, ніж витрати на утримання клієнта в середньому.

Згідно з фактами, витрати на залучення нового клієнта на 35-50% вищі, ніж витрати на утримання клієнта в середньому, то вищий середній чек, оскільки зростає його довіра до продавця.

В результаті зростає LTV нового клієнта, а середній чек лояльного клієнта зростає частіше клієнт здійснює покупки, то вищий середній чек, оскільки зростає його довіра до продавця.

Споживчий попит є основним фактором, який впливає на формування асортименту, направлений на максимальне задоволення попиту споживача і разом з цим – на активний вплив на попит в сторону його розширення. Формування асортименту та споживчий попит в своєму розвитку взаємозв'язані. Суттєві зміни в попиті повинні відбиватися в сформованому асортименті.

Протягом останніх чотирьох років попит на взуття значно зріс [48], особливо в економічно розвинених регіонах Північної Америки та Європи, зокрема в таких країнах, як США, Канада, Велика Британія та Німеччина. Внаслідок цього в найближчій перспективі прогнозується зростання обсягів виробництва взуття в глобальному масштабі. Аналіз світового та регіональних

ринків визначає посилення ролі ще й екологічно чистого взуття. Прогнозована динаміка зростання ринку взуття зображена на рис. 2.1.

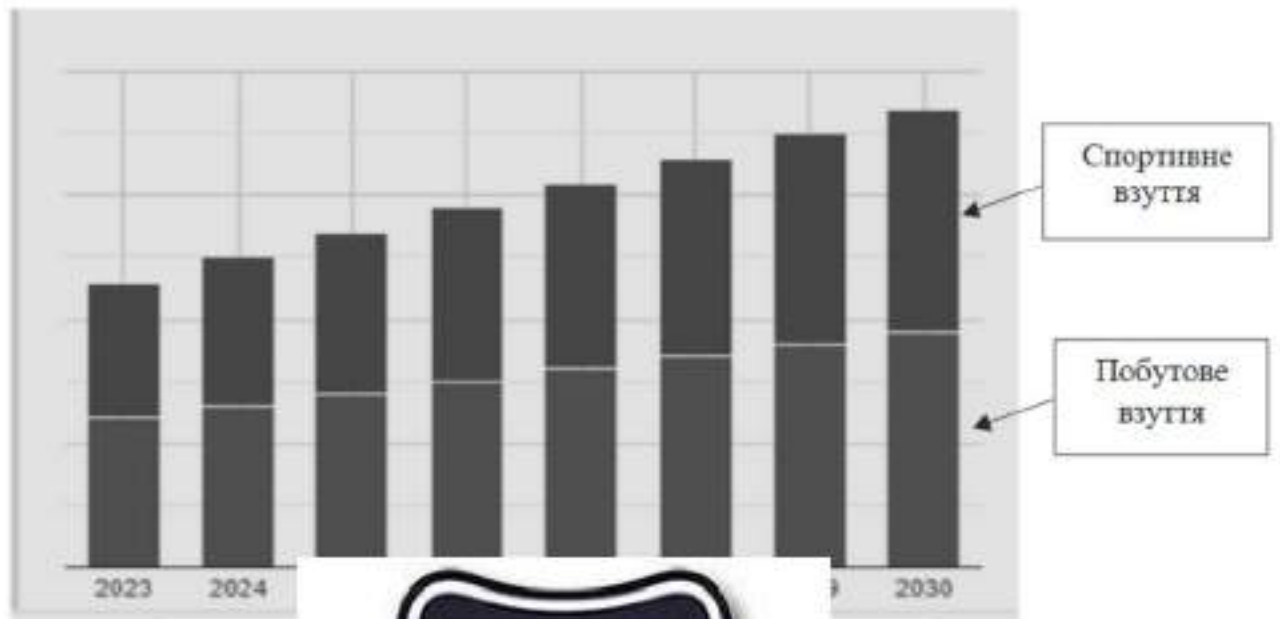

Рис. 2.1. Прогнозована динаміка зростання ринку взуття

Рівень продажів порівнюється з показником. У середньому, як у Західній Європі, споживачів, які купують взуття, досліджень [42], та

вітового ринку взуття [48]

поступається європейським показником. У середньому європейський споживач купує 2,7 пари взуття на рік, тоді як в Україні – 1,5-1,8 пар. Водночас сегмент спортивного взуття стабільно зростає. За даними досліджень [42], та

На основі проведеного аналізу ринку ТОВ «Приватінвест» рекомендується звернути увагу на розширення категорій товарів, що пропонуються споживачам, саме взуттям. Це одна з перспективних категорій для розширення асортименту, зокрема спортивне та повсякденне взуття. Ця товарна група має відносно високий середній чек у порівнянні з категоріями електроніки та комп'ютерних комплектуючих, а також характеризується значно вищою маржинальністю. Завдяки цьому можливо компенсувати зростання витрат на логістику та обробку повернень, що є актуальним через вищий відсоток відмов і повернень у цьому сегменті. Крім того, аналіз статистики пошукових запитів у Google свідчить про стабільне зростання попиту на товари цієї категорії в інтернеті (рис. 2.2). Це

вказує на підвищений інтерес споживачів до спортивного та повсякденного взуття, що створює сприятливі умови для розширення асортименту та збільшення обсягів продажів у цьому сегменті.

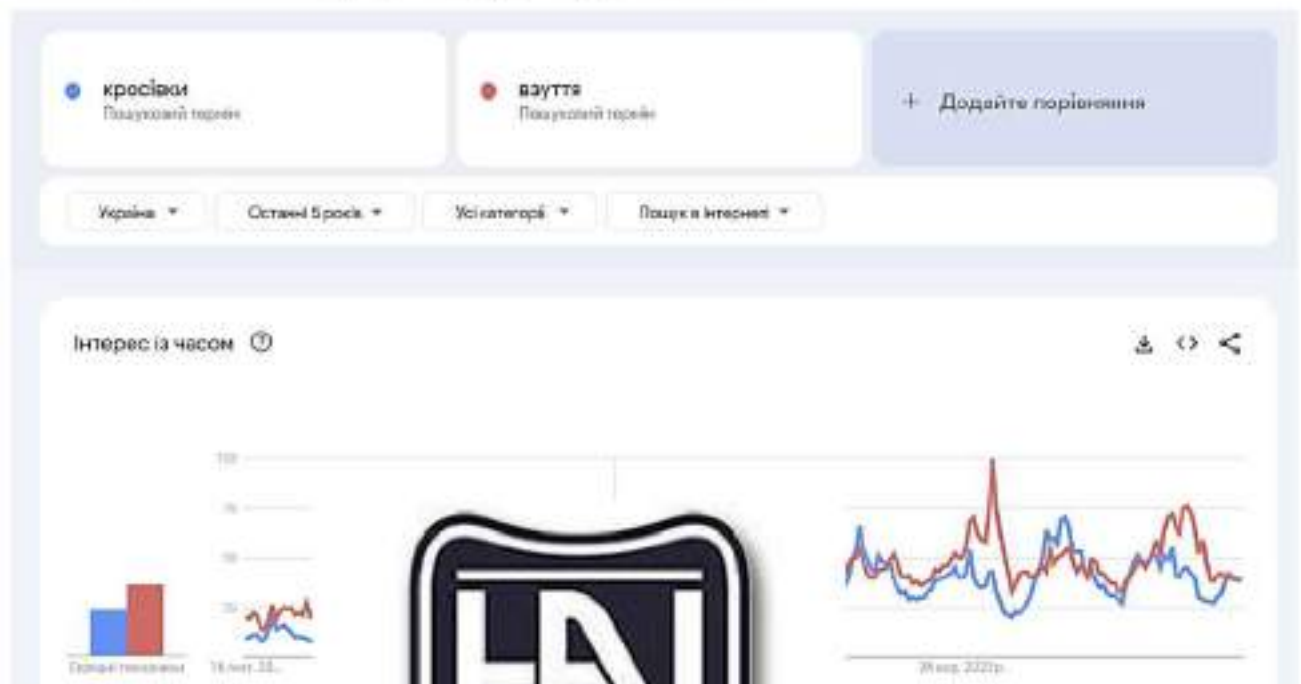

Рис. 2.2. Ста:

Визначення
формування оптим
власну торгівельну
зору виробника. Проаналізуємо існуючі ризики для нашої фірми.

gle за 2020-2024 pp.

цію фірми є основою для
ізації власного виробництва
ки зору споживача і з точки

У звітному періоді фінансові активи товариства, які піддаються кредитному ризику, представлені: залишками грошових коштів на банківських рахунках, торговельною та іншою дебіторською заборгованістю (за виключенням дебіторської заборгованості, яка не представлена фінансовими активами). Відсутність грошових коштів на рахунках багатьох фірм вимушує партнерів відвантажувати товар без попередньої оплати, що призводить до накопичення дебіторської заборгованості.

ТОВ «Приватінвест» у 2023 р. не проводило розрахунків та не мало залишків виражених у валюті іншій ніж українська гривня, тому йому не властивий валютний ризик.

Ризик зміни відсоткових ставок – це ризик того, що на фінансові результати фірми буде здійснюватися негативний вплив зміни плаваючих відсоткових ставок за короткостроковими кредитами та позиками. Враховуючи відсутність короткострокових кредитів та позик, ТОВ «Приватінвест» не схильне до ризику коливань процентних ставок.

Середня кількість працівників товариства за 2022 р. становила 279 осіб, а за 2023 р. – 295 особи. Незважаючи на важку ситуацію в Україні втрат основної робочої сили, ключових клієнтів, основного ринку не відбулося. Основні договори з постача

Специфіка т
збуту продукції,
прийняття рішень
системи знань на
інноваційної діял
нововведень в о
«Приватінвест» є

уку нових шляхів і методів
: споживачів. Методологія
уальному продукті еволюції
ливу на людей в процесі
виникнення та поширення
іння діяльністю на ТОВ
ринку, бажання одержати

конкурентні переваги і завданнями підприємства, політ споживача, підвищення технічного потенціалу, пошук вирішення проблем, що виникають під час діяльності, бажання поліпшити свою майстерність в майбутній діяльності, підтримка та підвищення престижу фірми, реалізація знань, інтуїтивне відчуття нового, поради консультантів. Пропоную звернути увагу на забезпечення розвитку торгівельно-роздрібного бізнесу через реалізацію інвестиційного проєкту в маркетингову діяльність – розширення асортименту новою групою товарів з відповідною доробкою сайту як основного онлайн джерела формування попиту серед клієнтської бази.

Висновки до розділу 2

У другому розділі роботи проведено аналіз діяльності ТОВ «Приватінвест» – товариства, основною метою діяльності якого є отримання прибутку шляхом задоволення суспільних потреб у його продукції, товарах, роботах та послугах. Отриманий прибуток слугує основою для реалізації соціально-економічних інтересів учасників товариства, що зумовлює стратегічні напрями розвитку фірми та її інвестиційну політику.

Визначено, що ТОВ «Приватінвест» займається роздрібною торгівлею через мережу офф-лайн магазинів Brain по всій Україні (окрім окупованих територій) та сайт brain.com.ua. Також окремим напрямом діяльності є гуртові продажі на умовах

Аналіз показав складських запасів на ці втрати товарів всієї незалежній і бюджет та прогноз потребувати значної суттєву невизнач

го бренду Vinga.

фактором невизначеності поза контролем товариства, що може поставити під значний сумнів здатність продовження діяльності на безперервній основі. Незважаючи на ризики сьогодення фірма не зазнала втрат основного ринку, ключових клієнтів, основної робочої сили. Основні договори з постачальниками продовжують діяти. Середня кількість працівників за рік навіть збільшилася порівняно з попереднім – 295 осіб у 2023 р. і 279 осіб у 2022 р.

товариство зазнало збитків мі 7,4 млн. грн. Незважаючи і безперервну діяльність на агіршення воєнної ситуації фінансових факторів можуть ерсоналом та вплинути на альності. Ці обставини є

За результатами проведеного аналізу визначено, що у 2023 р. фінансові результати ТОВ «Приватінвест» характеризуються як задовільні. У Звіті про прибутки чи збитки та інший сукупний дохід за 2023 р. зазначається прибуток у сумі 30 039 тис. грн. При цьому, станом на 31.12.2023 р., поточні активи товариства перевищували його поточні зобов'язання на 98 175 тис. грн. (станом

на 31.12.2022 року поточні активи фірми перевищували її поточні зобов'язання на 75 822 тис. грн).

Проведений аналіз фінансового стану дозволяє вважати товариство ліквідним, оскільки виконується основні умови ліквідності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яку частину кредиторської заборгованості фірма може погасити негайно. Значення даного показника не повинно опускатися нижче 0,2. Так, фірма може погасити 25,6% кредиторської заборгованості (станом на 31.12.2022 р. – 15,7%).

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує наскільки ліквідні кошти фірми покривають її короткострокову заборгованість. У ліквідні активи фірми включаються всі оборотні активи фірми, за винятком товарно-матеріальних запасів. Рекомендо
31.12.2023 р. ліквід
заборгованість 100

Коефіцієнт п
бути використані
протягом року. Ре
здатна погасити 10

За проведен

фірми визначено, що доцільним є обслуговування та реалізація інвестиційного проєкту, спрямованого на розширення асортименту за рахунок нової групи товарів. Зокрема, пропонується доповнити асортимент продукції сегментом спортивного та повсякденного взуття, що сприятиме залученню нових клієнтів і підвищенню конкурентоспроможності фірми. Для ефективного реалізації цього рішення також необхідно здійснити відповідну доробку сайту роздрібною мережі ТОВ «Приватінвест», адаптувавши його до нових категорій товарів і покращивши користувацький досвід.

від 0,7-0,8 до 1,5. Станом на
окривають короткострокову
3,4%).

затньо коштів, які можуть
откострокових зобов'язань
казника від 1 до 2. Фірма
з'язань.

трямів розвитку діяльності

РОЗДІЛ 3

ОБҐРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІРМИ

3.1. Визначення основних напрямів розвитку діяльності фірми на ринку

Роль визначення перспективних напрямів діяльності фірми, планування і прогнозування її діяльності в країнах з ринковою економікою величезна. Планування майбутнього розвитку – це одне з питань: наскільки формалізованим має бути планування в бізнесі? Адже у будь-якій діяльності має бути певний план, навіть якщо це тільки намічена послідовність дій або просто результат,

який можна очікувати
фінансового результату
відповіді на три ключові

- де тепер знаходиться фірма
- куди рухається
- як ми приїдемо туди

Отже, інвестиційний план – це
нинішнього стану

як ефективно перейти із
завдання фірми покликаний

як ефективно перейти із
і завдання так і завдання на

середню та довготермінову перспективу. Кредитори розглядають різні фінансові бізнес-плани як додаткове джерело інформації, на основі якого вони можуть оцінити ступінь ліквідності та ризику інвестиційного проєкту якості управління на фірмі.

Відповідаючи на три вище наведених ключових питання щодо місця фірми на ринку та можливостей розвитку її діяльності необхідно, перш за все, визначити перспективи розвитку продажів певних видів товарів, оцінити найбільших конкурентів, визначити можливі обмеження відповідних напрямів розширення діяльності, можливі ризики інвестиційного бізнес-проєкту.

Оцінка зовнішнього середовища і поточного стану ТОВ «Приватінвест» є необхідною передумовою розробки ефективного інвестиційного проєкту. Оцінка

зовнішнього середовища – це процес, за допомогою якого фінансовий менеджер оцінює зовнішню безпеку і можливості, що можуть перешкоджати або сприяти досягненню поставленої мети [28]. Оскільки чинники макросередовища невідконтрольні фірмі, то під час аналізу зовнішнього середовища будемо досліджувати ринок, на якому працює ТОВ «Приватінвест».

Фірма працює на специфічному ринку, який характеризується високим рівнем конкуренції і високою місткістю. Для виявлення інтенсивності конкуренції на ринку скористаємося моделлю п'яти сил конкуренції М. Портера [46]. Характеристика дії окремих сил для ТОВ «Приватінвест» наведена в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Ха		М. Портером) для 46]	
Сила			Експертна оцінки за 5-ти бальною шкалою
1. Ризик входу потенційних конкурентів		ли основну гравці, які є дрібних. Висока дрібною ає великої	3
2. Можливості "торгуватися" (знижувати ціни) покупців	Покупці мають обмежені впливати на ціни.	можливості	2
3. Загрози товарів, що заміщують основний асортимент	Досить висока		3
4. Можливості "торгуватися" (підвищувати ціни) постачальників	Досить високі		3
5. Конкуренція серед існуючих фірм-продавців	Досить висока		3
6. Сукупна дія сил	Стабільне становище		3,0

Таким чином, існує досить високий ризик входу в галузь потенційних невеликих конкурентів, проте достатньо високі бар'єри входу для нових сильних конкурентів, виходячи з того, що на ринку електроніки, побутової техніки та господарчих товарів існують сильні міжнародні визнані торговельні марки та компанії-виробники, що заслужили довіру покупців.

ТОВ «Приватінвест» як і будь-яка інша фірма, у процесі свого функціонування знаходиться під впливом дії зовнішніх та внутрішніх факторів.

Зовнішнє середовище – це всі умови і фактори [28], що виникають в оточуючому організації середовищі, незалежно від діяльності конкретної фірми, але впливають або можуть вплинути на її функціонування і тому потребують прийняття управлінських рішень.

Фактори з
ТОВ «Приватінвес

їх вплив на діяльність

Таблиця 3.2

Фактори		їх вплив на діяльність	
сф		пійні сили конкуренції в	
ест» за [46]		ест» за [46]	
Група факторів	Фактор	Вплив	Можливі відповідні дії фірми
1			4
Економічні	Загальн характер, економічної ситуації	я відновлення Після падіння на 28,8% у 2022 р., економіка відновилася на 5,3% у 2023 р. За підсумками 2024 р. зростання ВВП - 3,6% (оцінка Мінекономіки) до 2023 р.	Зменшення замовлень
	Рівень безробіття	Спадає. З початку 2024 р. разом з відновленням економіки відновлюється й пропозиція вакантних робочих місць, проте тенденція щодо активності шукачів роботи не відповідає змінам потреб у робочій силі. За оцінками Національного банку України (НБУ), чисельність робочої сили у віковій групі 15–70 років на початок 2024 р. зменшилася на понад чверть проти 2021 р. Міністерство економіки України оцінює дефіцит кадрів на ринку праці у майже 30 %.	Зростання замовлень

Продовж. табл. 3.2

1	2	3	4
Економічні	Ціни на ресурси, інфляція	Зростають. Обстріл енергетичної інфраструктури. У грудні 2024 р. інфляція пришвидшилась до 12,0% у річному вимірі. У місячному вимірі ціни зросли на 1,4%. За прогнозом НБУ, інфляція зростатиме і в 2025 р., але з середини року почне знижуватися.	Зростання вартості товарів, збільшення закупівельних цін
	Кредитна політика банків	Зростання кредитування та покращення якості кредитного портфеля. Кредити на оптову торгівлю та агросектор показали найвищі темпи зростання. За III квартал 2024 р. частка непрацюючих кредитів (NPL) скоротилася до 32,3%, а без врахування старих боргів – до 20,9%.	З'явилась можливість збільшення інвестицій за рахунок і коротко- і довгострокових кредитів
Правові	Податкова політика	 <p>з 1 грудня 2024 р. змінено розмір збору з операцій з валютних операцій – з 1% до 1% від розміру операції (на 1 місяць)</p>	Зменшення доходів /прибутку клієнтів фірми
Технологічні	Державна технічна політика	Інтеграція в міжнародні технологічні комплекси	Постачання, виробництво товарів, науково-технічних розробок для військових
Соціально-культурні	Доходи населення	Зростання реальних доходів українців стримується пришвидшенням інфляції. Згідно звіту НБУ зростання економіки, зайнятості та конкурентний тиск на ринку праці сприятимуть подальшому зростанню доходів у приватному секторі. Однак спроможність бізнесу пропонувати дедалі вищу оплату праці поволі знижується, тож зростання зарплат сповільниться.	Збільшення попиту на продукцію. Зростання продажів.

Політичний фактор зовнішнього середовища вивчається в першу чергу для того, щоб мати ясне уявлення про наміри органів державної влади у відношенні розвитку суспільства і про засоби, за допомогою яких держава впроваджує в життя свою політику.

В табл. 3.3 розглянемо сильні та слабкі сторони ТОВ «Приватінвест», а в табл. 3.4 побудуємо матрицю SWOT-аналізу (аббревіатура перших літер англійських слів strengths – сильні сторони, weakness – слабкі сторони, opportunities – можливості і threats – небезпеки, загрози). Методологія SWOT-аналізу дозволяє систематизувати результати дослідження за такими групами [31]: сильні та слабкі сторони в діяльності фірми (внутрішні фактори); сприятливі можливості та загрози з боку навколишнього (зовнішнього) ринкового середовища (зовнішні фактори).

Таблиця 3.3

Сильні та слабкі сторони ТОВ «Приватінвест» за [31]

Аспект середовища	Сильні сторони	Слабкі сторони
<i>1</i>		<i>3</i>
Бізнес-процеси фірми	Г п П а С т М п п	а залежність від людського ра. дне масштабування та лізоване управління. юші з навчанням персоналу при сому розширенні. гність формалізованих процесів призводять до хаотичного піння.
Персонал	У сі п зі глибокoму розумінню бізнесу. Високий рівень практичного досвіду серед ключових співробітників. Корпоративна культура сприяє утриманню персоналу.	ування управлінців через не зростання займає багато по може бути проблемою у озмінному ринковому середовищі. Відсутність «свіжого погляду» зовні може уповільнювати інновації. Дефіцит кваліфікованих спеціалістів на ринку праці.
Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР)	Персонал фірми добре обізнаний із сучасними технологіями та тенденціями ринку. Орієнтація на передові рішення у сфері електронної комерції та автоматизації бізнесу.	Відносно низький рівень власних інноваційних розробок. Залежність від зовнішніх технологічних рішень та постачальників. Відсутність R&D підрозділу, який би займався створенням та тестуванням нових продуктів і послуг.

Продовж. табл. 3.3

1	2	3
Маркетинг	Добре налагоджена система просування продукції. Багаторічний досвід роботи на ринку, що забезпечує довіру споживачів. Ефективне використання онлайн-каналів продажу.	Стратегія лідерства за витратами (cost leadership strategy) обмежує можливості інвестування в інновації та маркетингові кампанії. Низька впізнаваність бренду серед широкої аудиторії поза межами IT-спільноти. Обмежена робота з програмами лояльності та утримання клієнтів.
Фінанси	Наявність достатнього рівня власних обігових коштів для поточної діяльності. Стабільний фінансовий стан фірми. Диверсифікація джерел доходу (роздрібні магазини + онлайн-п)	Нестача обігових коштів у основних груп клієнтів-юридичних осіб, що впливає на рівень продажів у цьому сегменті. Висока вартість логістики та операційних витрат через широку мережу магазинів. Залежність від зовнішніх факторів, зокрема валютних коливань.

Можливості
явища) зовнішньо
продажу і прибутк

тивні фактори (тенденції та
прияти збільшенню обсягу

Таблиця 3.4

М «Ватіввест» за [31]

<p>різних містах. Сильний бренд і впізнаваність серед покупців, що довіряють фірмі у сфері комп'ютерної техніки. Власний e-commerce – онлайн-магазин із широким асортиментом розширює можливості для залучення клієнтів. Сегментація товарів – окремі категорії для геймерів, офісної роботи, навчання, що допомагає точніше таргетувати клієнтів. Програми лояльності та знижкові акції, що стимулюють повторні покупки.</p>	<p>Слабкі сторони (Weaknesses) Висока конкуренція – протистояння з такими гравцями, як ROZETKA, COMFY, MOYO, ELDORADO. Залежність від імпорту – більшість товарів постачається з-за кордону, що може створювати ризики через валютні коливання. Обмежена унікальність асортименту – товари представлені й у конкурентів, що ускладнює диференціацію. Значні витрати на логістику та підтримку магазинів, що може знижувати прибутковість. Ризики, пов'язані з технологічними трендами, що змінюються швидко (напр., перехід до хмарних сервісів, зниження попиту на стаціонарні ПК).</p>
---	---

<p>Можливості (Opportunities)</p> <p>Розширення асортименту – додавання категорій (наприклад, кросівки, повсякденне взуття, смарт-гаджети) може збільшити середній чек.</p> <p>Покращення логістики – впровадження ефективніших рішень (складська оптимізація, швидка доставка).</p> <p>Вихід на нові ринки – можливість розширення у сегменти B2B (корпоративні продажі) або регіональні ринки.</p> <p>Розвиток онлайн-продажів – інтеграція з маркетплейсами, покращення UX/UI сай активніша реклама.</p> <p>Розширення лінійки товарів власного брен Vinga – покращення пропозиції у категорії аксесуарів, зарядні пристрої, периферія інших.</p>	<p>SO-стратегія (Стратегія використання сильних сторін для реалізації можливостей)</p> <p>Розширення асортименту (додавання взуття, смарт-гаджетів) на основі спільної мережі магазинів та впізнаваного бренду.</p> <p>Активне просування власного e-commerce та інтеграція з маркетплейсами для збільшення онлайн-продажів.</p> <p>Використання програм лояльності для залучення постійних клієнтів та збільшення середнього чека.</p> <p>Розвиток власного бренду Vinga, пропонуючи нові товари у популярних категоріях (зарядні пристрої, аксесуари).</p> <p>Сегментація клієнтів та персоналізовані пропозиції</p>	<p>WO-стратегія (Стратегія подолання слабких сторін через використання можливостей)</p> <p>Зменшення залежності від імпорту через розвиток бренду Vinga та розширення локального виробництва/постачальників.</p> <p>Оптимізація логістики для зниження витрат на зберігання та транспортування (автоматизація складів, ефективне планування).</p> <p>Відмінність від конкурентів шляхом створення ексклюзивних товарних лінійок (унікальні моделі взуття, співпраця з виробниками техніки).</p> <p>Посилення онлайн-присутності та UX/UI-оптимізація сайту для конкурентної боротьби на ринку e-commerce.</p> <p>Вихід на B2B-сегмент для розширення клієнтської бази та мінімізації ризиків, пов'язаних із коливанням пошти серед роздрібних покущів.</p>
<p>Загрози (Threats)</p> <p>Макроекономічні риз – інфляція, девальвація гривні, купівельна спроможність населення</p> <p>Посилення конкуренції агресивна цінова політика від маркетплейсів та мереж супермаркетів.</p> <p>Зміни в законодавстві щодо оподаткування, сертифікації техніки можуть вплинути на витрати.</p> <p>Зміна уподобань споживачів – зростання популярності оренди техніки та підписок замість купівлі.</p> <p>Проблеми з постачанням через глобальні логістичні труднощі та нестабільність ринку компонентів.</p>	<p>WT-стратегія (Стратегія мінімізації слабких сторін і нейтралізації загроз)</p> <p>Зниження логістичних витрат за рахунок оптимізації складських процесів та більш ефективного управління запасами.</p> <p>Пошук альтернативних постачальників та локалізація виробництва для зниження залежності від імпорту та валютних коливань.</p> <p>Диверсифікація ризиків через вихід у нові сегменти (B2B-продажі, корпоративні клієнти, сервісні послуги).</p> <p>Оновлення асортименту відповідно до ринкових змін – збільшення пропозиції товарів, що не підпадають під швидке моральне старіння (аксесуари, периферія).</p> <p>Автоматизація та цифровізація бізнес-процесів для зниження операційних витрат і підвищення ефективності роботи.</p>	

Таким чином, за результатами проведеного SWOT-аналізу встановлюємо, що фірма ТОВ «Приватінвест» має ряд сильних сторін і можливостей на ринку електроніки, побутової техніки та господарчих товарів.

SO-стратегія – спрямована на максимальне використання переваг фірми для розширення ринкових можливостей.

WO-стратегія – фокусується на усуненні слабких сторін фірми, використовуючи зовнішні можливості.

ST-стратегія – спрямована на використання сильних сторін фірми для мінімізації зовнішніх загроз.

WT-стратегія – спрямована на усунення слабких місць бізнесу та захист від зовнішніх негативних факторів.

Фірма може впливу на ринок од з потенціювання п впливу слабких с Обґрунтування прі з поглибленням а діяльності ТОВ "І пропонують споя

перспективні напрями і сфери інвестицій в не ефективні проєкти можливо за допомогою портфельного аналізу, який є дієвим інструментом оптимізації інвестиційного портфелю. У фінансовій сфері термін «портфоліо» означає [49] набір інвестицій, збалансований з урахуванням ризику та прибутковості (концепція оптимізації портфелю Марковіца, модель оцінки капітальних активів). Основу портфельного аналізу становлять два ключові критерії: поточна вартість очікуваних доходів від цінних паперів (відсотки, дивіденди) та рівень ризику інвестицій. Такий підхід можна застосувати й для визначення пріоритетних продуктових лінійок фірми, що займається роздрібною /оптовою торгівлею товарів, наданням послуг. Портфельний аналіз особливо корисний для

ті щодо розширення сфери лонувати конкретні стратегії зи врахування й обмеження , її конкурентні переваги. ля фірми пов'язано не тільки них товарів. Для розвитку нові категорії товарів, що з найбільш прибуткові і

ТОВ «Приватінвест», що має широкий асортимент продукції, в нашому випадку – це більше 200 тис. од. товарів.

Процес дослідження окремих груп товарів для визначення основних стратегічних «бізнес-одиниць», на які варто зосередити увагу фірми, розпочнемо з оцінки місткості ринку для подальшої оцінки прибутковості таких інвестицій, можливих ризиків.

Дослідження ринку одягу та взуття в Україні показало [2], що після початку повномасштабного вторгнення Росії обсяг імпортного одягу скоротився на 60%. Ще у 2019-2020 рр. грошова ємність ринку одягу та взуття в Україні становила близько 60 млрд грн., але забезпечувалося це, в основному, продажем світових торгових операторів. Скорочення діяльності світових торгових

операторів після п
українських виробі
українського орнам
важливо для наш
онлайн-шопінг. В
масову міграцію, п

Після початк
повернулися брен

конкуренція з українськими виробниками. Основні фактори, що впливають на попит на одяг і взуття:

1. Економічна криза та зниження купівельної спроможності, спричинені війною.

2. Масова міграція населення.

3. Високі мита на імпортний одяг.

4. Високі орендні ставки.

Якщо у 2022 р. серед основних категорій імпорту одягу 64% склали наступні [2]: спортивні костюми, чоловічі костюми та комплекти, верхній чоловічий одяг, светри, джемperi та трикотажні вироби, а також чоловіча білизна. То зараз відзначається зростання споживчого попиту на трикотажний

ті для просування продукції
Зирати одяг з елементами
нижню білизну), а також, що
ія до зростання попиту на
зі зниженням попиту через
у споживчих пріоритетів.

дповідних товарів - на ринок
ег та інші – посилилась і

фактори, що впливають на

одяг, особливо спортивний, що пов'язано з прагненням українців до більш зручного та практичного одягу. Також збільшився попит на чоловічий одяг, що пояснюється демографічними змінами: через міграцію жінок і дітей за кордон попит на чоловічий одяг, зокрема трикотажні вироби та білизну, зріс, у тому числі, для потреб військових та ТРО. Це свідчить про перерозподіл пошти на більш універсальні товари та значне зростання частки чоловічого одягу.

Щодо ринку взуття, то глобальною тенденцією є зростаючий інтерес споживачів до екологічно чистого взуття, серед якого домінуючим є побутове взуття. В той же час, відмічається тенденція до швидкого зростання сегменту екологічного спортивного взуття [48]. Тому ТОВ "Приватінвест" варто, в першу чергу, розглянути можливість інвестицій у розширення асортиментного ряду за

рахунок спортивне
становить 100-170

Портфельні
формуванні напря
багатофакторною
McKinsey/GE). Інв
не тільки теперішн
важливо прогнозує

зуття, за різними оцінками,
дньому 10-12 % на рік [42].

різноманітних матриць. При
їрми можна скористатися
«Енергал Електрик» (матриця
[42]), тому потрібно оцінювати
їрми не тільки теперішн
їрми, але й
перспективі.

Для розрахунку та побудови матриць McKinsey/GE ми використали метод експертних оцінок. Експертами виступили спеціалісти ТОВ "Приватінвест", які виставили свої оцінки відповідно до розробленої анкети. Кількість опитаних експертів визначили, розраховувавши величину репрезентативної вибірки. Для її розрахунку скористалися рівнянням Бернуллі [54]:

$$Mg = t \cdot \sqrt{\frac{p \cdot q}{n}} \quad (3.1)$$

де

Mg – допустима величина похибки прогнозу, $Mg = 0,1-0,5$;

p – питома вага експертів абсолютно компетентних;

q – питома вага експертів менш компетентних;

n – величина репрезентативної вибірки;

t – критерій Ст'юдента (оціночний критерій, який враховує ймовірність).

За даними директора фірми 21 співробітник, що займає керуючу посаду – повністю компетентні у всіх питаннях своєї роботи, мають достатній досвід для забезпечення ефективних результатів діяльності; всього 30 менеджерів, що приймають участь у затвердженні рішень щодо напрямів розвитку фірми. Згідно статистичних таблиць при кількості ступенів свободи 30 та при рівні допустимої ймовірності 0,99 критерій Ст'юдента $t = 3,39$.

При отриманих $p = \frac{21}{30} = 0,7$ і $q = \frac{30-21}{30} = 0,3$ відповідно до формули (3.1)

та прийнятої величини $Mg = 0,3$ маємо:

$$n = \frac{t^2 \cdot p \cdot q}{Mg^2} = \dots$$

Таким чином конкурентних по асортименту ТОВ

Експерти цільової

було складено таблицю 3.5 таблицій щодо розширення

Таблиця 3.5

ТОВ «Приватінвест» та втором за [34, 46]

Характеристика привабливості	Розширення асортименту діяльності				
	Немає	Взуття	Немає	Верхній одяг	Футболки, сорочки, спідня білизна
Конкурентні переваги:					
1.1. Готовність функціоналу сайту фірми	0,4	8	7	4	2
1.2. Складські процеси фірми	0,3	8	8	4	3
1.3. Оснащеність пунктів видачі замовлень	0,3	9	9	3	2
Цільовий сегмент ринку:					
2.1. Конкуренція (сегменту) ринку	0,45	7	8	4	2
2.2. Умови закупки товару (доступність партнерства)	0,55	6	5	3	2

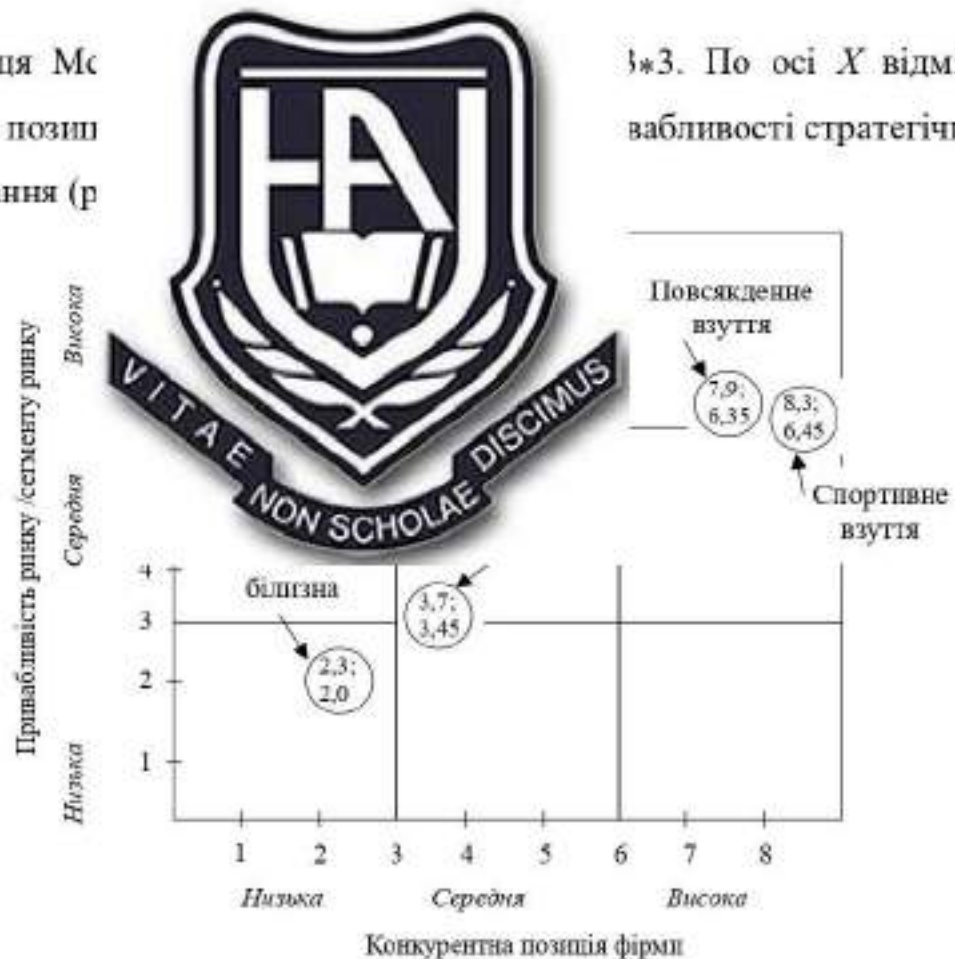
В таблиці 3.6 наведено розрахунок показників для побудови матриці McKinsey/GE.

Таблиця 3.6

**Оцінка привабливості ринку та конкурентних позицій фірми,
розроблено автором за [34, 46]**

Назва показника	Спортивне взуття	Повсякденне взуття	Верхній одяг	Футболки, сорочки, спідня білизна
Готовність фірми до реалізації вибраного напрямку розвитку діяльності	8,3	7,9	3,7	2,3
Привабливість ринку	6,45	6,35	3,45	2,0

Матриця McKinsey/GE конкурентна позиція господарювання (р

По осі X відмічається привабливість стратегічної зони господарювання (р).

Рис. 3.1. Матриця McKinsey/GE, побудовано автором за [34]

Відповідно до проведеної оцінки стало зрозуміло, що для ТОВ «Приватінвест» найбільш привабливим є здійснення інвестицій у

розширення асортименту за рахунок спортивного взуття чоловічого й жіночого, а низьку ступінь інвестиційної привабливості має верхній жіночий одяг. Було визначено, що на оцінки також вплинули потенційні загрози, пов'язані з інвестиціями у одяг. Таке розширення вимагає, в тому числі:

- дооснащення існуючої роздрібною мережі магазинів необхідними примірочними;
- значно більший ресурс у розробку необхідного контенту для зручності вибору одягу споживачами на сайті;
- значне збільшення затрат часу спеціалістів на доведення до відома покупців різних розмірних сіток одягу (порівняно з взуттєвим асортиментом);
- більші витрати розробників на доопрацювання функціоналу сайту

(порівняно з взуттє

Таким чином
рахунок інвестиції
саме брендового вз
(станом на березен
тренди в Україні [2

1) 62% поку
тенденція особлив
асортименту прода

2) 74% споживачів надають перевагу українським брендам для підтримки вітчизняного виробника в складних умовах війни.

Незважаючи на потребу заощаджувати українці не бажають відмовлятися від улюблених брендів. Навіть більше, бренд сьогодні відіграє більш важливу роль при здійсненні покупки, ніж до війни.

Для ТОВ «Приватінвест» інвестиції в брендове спортивне взуття та повсякденне взуття – це зручність рекламного просування (споживачам вже відомі бренди) вибраного напрямку розвитку діяльності; відсутність необхідності облаштування повноцінних примірочних у магазинах роздрібною мережі; відомі споживачам розмірні сітки (що зменшує ймовірність повернення товару) тощо.

ість ТОВ «Приватінвест» за
і повсякденне взуття. Вибір
досліджень Gradus Research
ено два основних споживчих
бренд при виборі товару. Ця
у числі, за рахунок ширшого

3.2. Визначення джерел інвестиційної діяльності фірми та оцінка ефективності проєктів

Інвестиційна діяльність фірми, що в нашому випадку охоплює вкладення фінансових ресурсів у розвиток, розширення асортименту, розширення ринків збуту, може реалізовуватися за рахунок різних джерел фінансування. Розглянемо їх. Фінансування інвестицій здійснюється або за рахунок власних коштів, або - залучених. Кожен вид фінансування має як свої переваги, так і недоліки специфічні особливості використання.

Результати проведеного у розділі 2 аналізу свідчать про достатні можливості власних джерел фінансування для ТОВ «ПриватІнвест». Тому більш детально спершу р

Власні джерела
оскільки вони не вносять великих ризиків. Основним залишається після спрямувати на реін

- придбання мережі;

- розширення;
- вихід на нові сегменти споживчого ринку;
- проведення маркетингових та рекламних кампаній.

яльності часто є ключовими, ресурсів і знижують фінансові ризики фірми – це чистий дохід, який залишається після сплати податків. Його можна спрямувати на реін

фірми, зокрема:

для магазинів роздрібною мережею (наприклад, – взуття);

Використання прибутку фірми як джерела інвестицій має ряд помітних переваг. По-перше, немає зовнішніх кредитних ресурсів, що означає відсутність відповідних зобов'язань. По-друге, фінансування з власного прибутку надає можливість вільно розподіляти кошти відповідно до пріоритетів і стратегічних цілей інвестування, що сприяє підвищенню гнучкості управління фінансами. По-третє, використання внутрішніх джерел фінансування зменшує залежність від зовнішніх факторів і ринкових коливань, що сприяє зміцненню фінансової стабільності фірми в цілому.

Серед недоліків такого фінансування є обмежений розмір прибутку, який можна спрямувати на інвестиції (часто цього недостатньо для реалізації масштабних проєктів). Також значні витрати з власного прибутку можуть знизити ліквідність фірми, що може вплинути на її здатність оперативно реагувати на короткострокові фінансові виклики.

Іншим важливим власним джерелом фінансування є амортизаційні відрахування. Але на ньому ми не будемо детально зупинятися, оскільки, в першу чергу, це стосується збереження й оновлення виробничих фондів фірми, технічного парку тощо. Для потреб великого інвестиційного проєкту амортизаційних відрахувань часто недостатньо. Також ефективність цього джерела значною мірою залежить від податкової політики держави, оскільки зміни у законодавстві стосовно амортизаційних відрахувань можуть вплинути на розмір фінансування інвестицій.

Альтернативні джерела залучення зовнішніх коштів надходять від сторони держави. Можливості інвестиційних ресурсів та динаміка їхнього залучення

Залучені ресурси можуть бути використані для фінансування інвестиційних проєктів. Залучені ресурси можуть бути використані для фінансування інвестиційних проєктів.

Банківські кредити належать до найбільш розповсюджених методів залучення фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів. Вони можуть надаватися на різні терміни — короткострокові (до одного року), середньострокові (від одного до п'яти років) або довгострокові (понад п'ять років), що дозволяє підібрати оптимальний варіант відповідно до потреб конкретного проєкту. Серед основних переваг банківських кредитів слід відзначити можливість залучення значного обсягу фінансування (важливо при масштабних інвестиційних проєктах), а також гнучкість умов кредитування: відсоткові ставки, терміни погашення і графік виплат можуть бути пристосовані до специфіки діяльності фірми. Оперативність процесу оформлення кредиту

також дозволяє швидко отримувати фінансові ресурси і вчасно запускати проекти.

Недоліками банківського кредитування є висока вартість позикових коштів, що, в підсумку, може суттєво збільшувати загальні витрати на проєкт і мати негативний вплив на його прибутковість. Також для отримання кредиту зазвичай вимагається надання заставного майна або фінансових гарантій, що створює додаткове фінансове навантаження на фірму. Це, в свою чергу, збільшує ризик фінансової нестабільності: у випадку нездатності своєчасно погасити борг фірма може зіткнутися з фінансовими проблемами, зниженням кредитного рейтингу, а в крайньому випадку — навіть з банкрутством.

Станом на кінець 2024 р. - початок 2025 р. банківське кредитування для юридичних осіб в Україні здійснюється за умовами [63]. У січні 2025 р. Національний банк України знизив вартість кредитних операцій банків з фірм-позичальників з гривневими кредитами протягом 2024 р. до 14,5%. Це вплинуло на зниження процентних ставок для банківських клієнтів, на процентні ставки для банківських клієнтів з новими кредитами зросла до 14,7% річних. Загалом обсяг кредитів бізнесу зріс на 20,6%. Найбільш активна діяльність бізнесу більше в сферах торгівлі та харчової промисловості.

Хоча банківські кредитні відкриття надають доступ до значних фінансових ресурсів і дозволяють швидко мобілізувати капітал, їх використання супроводжується високими витратами та певними ризиками, які необхідно ретельно аналізувати перед прийняттям рішення про залучення позикових коштів для впровадження інвестицій.

Альтернативними зовнішніми джерелами інвестування є лізинг, венчурне фінансування, гранти та державні програми підтримки бізнесу. Вони мають як свої переваги, так і недоліки. Так, лізинг надає фірмі доступ до сучасних технологій і ресурсів, але загальна сума лізингових платежів може виявитися вищою, ніж вартість безпосередньої покупки активу. Венчурне фінансування передбачає залучення інвестицій фірмами, що орієнтовані на інноваційний

розвиток, діяльність у нових технологічних секторах, що передбачає високі вимоги до темпів зростання бізнесу, додатковий тиск на фірму для швидкого досягнення визначених фінансових показників. Гранти та державні програми підтримки бізнесу націлені на стимулювання розвитку підприємницьких ініціатив. Однак процес отримання грантів вимагає ретельної підготовки ґрунтовного бізнес-плану та дотримання суворих умов використання виділених коштів. Порівняльна оцінка різних джерел фінансування наведена в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Порівняння ефективності різних джерел фінансування, складено за [5, 10, 27]

Джерело фінансування	Вартість капіталу	Гнучкість використання	Рівень ризику	Обсяг залучених коштів
Власний прибуток			Низький	Обмежений
Амортизаційні відрахування			Низький	Середній
Банківський кредит			Високий	Великий
Лізинг			Середній	Середній
Венчурний капітал			Високий	Великий
Гранти та державні програми			Низький	Обмежений

Для ТОВ «інвестиційні проєкти» проведеного у розділі 2, фінансові показники фірми, включаючи чистий прибуток у розмірі 30 039 тис. грн., свідчать про можливість профінансувати інвестиційний проєкт за рахунок власних ресурсів. Ліквідні кошти повністю покривають короткострокові зобов'язання, що забезпечує фінансову стабільність ТОВ «Приватінвест». Водночас, високий рівень рентабельності власних коштів - 38,15% - свідчить про ефективне використання внутрішніх ресурсів. Загалом, у фірми є потенціал для самофінансування інвестиційного проєкту за умови деякої оптимізації операційних процесів.

Інвестиційний проєкт оформлюється у вигляді планово-розрахункових документів, необхідних та достатніх для обґрунтування інвестування, організації

та управління роботами з реалізації проєкту в межах визначених вартості та терміну його реалізації [1]. Отож обґрунтування інвестиційного проєкту розвитку діяльності ТОВ “Приватінвест” служитиме основою для складання (чи відповідної зміни) послідовності інших різних типів планів на різних рівнях процесів планування.

Перш ніж оцінювати прогнозовані грошові потоки від реалізації проєктів розширення асортименту *спортивним і повсякденним взуттям* нам необхідно визначити, серед інших показників, загальні річні операційні витрати.

Для нашої фірми при реалізації запропонованих проєктів будемо визначати прогнозні величини наступних основних видів витрат.

1. *Собівартість реалізованої продукції* (товарів, робіт, послуг). По інвестиційним прс

чергу, включаються

- ціна придб
- додаткові і

без яких закуплена

2. *Адміністр*
управління фірм
/закупівлі продукци

адміністративного персоналу, оренда приміщень та експлуатаційні витрати адміністративних приміщень; комунікаційні та канцелярські витрати; витрати на обслуговування та амортизацію офісного обладнання; витрати на отримання професійних послуг (оплата зовнішніх консультантів, аудит, юридичні та інші послуги для ефективного управління фірмою); інші витрати, пов’язані з управлінням (на проведення внутрішніх тренінгів, корпоративні заходи тощо).

3. *Витрати на збут* – для нашої фірми роздрібною торгівлі до таких витрат відносяться:

Витрати на рекламу та маркетинг у наших проєктах становлять значну частину загальних витрат на збут. Аналіз статистичних даних ТОВ “Приватінвест” підтверджує прямий взаємозв’язок між рівнем рекламних

вкладень і товарообігом фірми. Зазвичай ці витрати формуються як відсоток від обороту, причому точне значення цього показника є комерційною таємницею фірми.

Заробітна плата та комісійні виплати торговельному персоналу розраховані на основі прогнозних показників для наших проєктів, з урахуванням чинної в ТОВ «ПриватІнвест» бальної системи мотивації співробітників магазинів.

Транспортні та логістичні витрати, а також витрати на пакування розраховуються за аналогією з аналогічними витратами для співставних категорій товарів (зокрема, з урахуванням їх розміру). Визначення цих витрат базується на весогабаритних характеристиках продукції, а також враховує специфіку транспортування товарного вигляду та необхідність додаткової упаковки для доставки.

Експлуатаційні та ремонтні витрати початкових одноразових витрат відповідним обладнанням, яке забезпечують комфортні умови для клієнтів.

Прогнозовані витрати на основі статистичних даних за попередні роки.

Витрати на закупівлю товарів, зокрема одяг для здоров'я, інструменти та обладнання, автотовари, зоотовари. Точні значення цих витрат є комерційною таємницею фірми, проте їх структура та динаміка враховуються при оцінці фінансових показників і плануванні витрат на нову товарну категорію.

Для зручності дамо умовні назви нашим інвестиційним проєктам:

- *проєкт А* – розширення асортименту пропонованої фірмою продукції спортивним взуттям, що передбачає розширення діяльності на відповідних сегмент ринку взуття;
- *проєкт В* – освоєння напряму продажу повсякденного взуття.

За існуючої економічної й політичної ситуації прогнозні значення загальних річних операційних витрат по роках реалізації *проєкту А* (розширення

асортименту продукції спортивним взуттям) та проекту В (освоєння напряму продажу повсякденного взуття) зведено до табл. 3.8.

Таблиця 3.8

**Прогнози значення загальних річних операційних витрат в ході
реалізації проєктів, тис. грн.**

Показник	Роки				
	2025	2026	2027	2028	2029
проєкт А					
Загальні річні операційні витрати	6 960,487	17 412,778	24 863,378	31 618, 785	37 475,111
проєкт В					
Загальні річні операційні витрати			141	43 664, 036	51 751,344
Всього за проєктом А				3,840	
Всього за проєктом В				3,540	

Встановлено інвестиції у розмірі проєкту А і 6 350,4 проведення підготовки належать, зокрема

фірми, удосконалення CRM-системи, оновлення програмного забезпечення для бухгалтерського, податкового та управлінського обліку, модернізацію системи керування контентом, а також забезпечення достатньої потужності серверів для стабільної роботи всіх зазначених систем.

проєктів потрібні початкові 29,600 тис. грн для старту у В, враховуючи витрати на освоєння асортименту. До них належить функціоналу інтернет-ресурсів

Очікувані грошові потоки за проєктами А і В спрогнозовані на основі статистичних даних фірми щодо впровадження нових асортиментних категорій товарів зі схожими характеристиками. При цьому враховано аналітику пошукових запитів у пошукових системах, зокрема Google, а також дані партнерів, отримані з аналогічних проєктів. Такий підхід дозволяє підвищити

точність прогнозів і адаптувати стратегію розвитку відповідно до ринкового попиту. Прогнозні величини очікуваних грошових потоків зведено до табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Прогнозована величина надходження грошових потоків

Показник	Роки				
	2025	2026	2027	2028	2029
проект А					
Грошовий потік, тис. грн	7 958,481	19 909,419	28 428,285	36 152,281	42 848,286
Грошовий потік за вирахуванням щорічних витрат в ході реалізації проекту, тис. грн.	997,994	2 496,641	3 564,907	4 533,496	5 373,175
проект Б					
Грошовий потік, тис. грн	108	49 924,579	59 171,443		
Грошовий потік за вирахуванням щорічних витрат в ході реалізації проекту, тис. грн.	367	6 260,42	7 420,099		

Фінансово-економічний (фінансову, комерційну, екологічними наслідками) включення чи невключення проекту до плану інвестування.

можуть оцінити економічну цінність зом із його соціальними та екологічними наслідками для прийняття рішень щодо

Для оцінки ефективності інвестиційних проектів використовують різноманітні методи, які умовно поділяють на дві категорії: ті, що враховують дисконтування, та ті, що не використовують цей підхід. Методи, що не застосовують дисконтування, включають: метод визначення строку окупності інвестицій (Payback Period – PBP) та метод визначення середньої норми прибутку на інвестиції (ARR).

Для порівняння проектів із різним розподілом економічного ефекту (результатів і витрат) у часі застосовується дисконтування [24, с. 113], яке передбачає обґрунтований вибір норми дисконту. В умовах ринкової економіки

ця норма повинна визначатися з урахуванням депозитних відсоткових ставок банків, динаміки валютних курсів, рівня інфляції, а також ризиків, пов'язаних з інвестиційною діяльністю.

При оцінці нашого інвестиційного проєкту ми використовуємо ставку дисконту для приведення майбутніх грошових потоків до їхньої теперішньої вартості, що дозволяє врахувати альтернативну вартість грошей та ризики, пов'язані з проєктом. Для умов господарювання в Україні у 2025 р. типовий діапазон ставок дисконту становить від 12% до 25%. Цей діапазон відображає вплив як внутрішніх ризиків фірм, так і зовнішніх факторів, зокрема економічної нестабільності, політичних ризиків та інфляційних очікувань. Враховуючи специфіку наших проєктів та бажання збалансувати очікувану прибутковість з

потенційними ризиками, ми прийняли розмір ставки дисконту в розмірі 18%, а також це значення дозволяє нам об'єктивно привести

До методів з

- метод розриву
- метод визначення
- метод визначення

приймати ставку дисконту у вмістичного сценарію). Ці вартості проєктів, забезпечуючи їх до теперішньої вартості.

методу (NPV);

методу інвестицій (PI);

методу внутрішньої норми доходу (IRR).

Формула для розрахунку чистого приведеного доходу (англ. – Net present value – NPV) – це різниця між теперішньою вартістю доходів і теперішньою вартістю інвестованих коштів, яка має наступний вигляд [28]:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} - I_0 \quad (3.2)$$

де CF_t – чистий потік грошових засобів по закінченні t -го інтервалу планування (може бути як додатним, так і від'ємним);

I_0 – початкові інвестиції;

r – ставка дисконту, $\frac{1}{(1+r)^t}$ – фактор (коефіцієнт) дисконтування для t -того інтервалу планування.

У випадку, коли значення $NPV > 0$, то проєкт варто приймати до реалізації; якщо $NPV < 0$, то проєкт варто відхилити, бо він збитковий; $NPV = 0$ – проєкт не прибутковий і не збитковий. Чистий приведений (дисконтний) дохід характеризує зміну капіталу інвестора (можливі приріст чи зменшення) у результаті реалізації проєкту порівняно з альтернативним вкладенням під ставку r . Якщо $NPV < 0$, то вигідніше вкласти свій капітал в банк під ставку i на n років (з капіталізацією процентів).

Чистий майбутній дохід (англ. Net Future value – NFV) – це чиста вартість доходу за проєктом на момент часу t . Її розраховують нарощенням суми грошових потоків (CF_t) на момент часу $t=n$:

$$\sum_{t=0}^n CF_t \quad (3.3)$$

Інколи заміс (Expected Monetary Value) – це очікуваний грошовий дохід з урахуванням ризику. Він розраховується як середнє значення дисконтованого доходу з урахуванням ймовірності кожного результату.

У наших умовах, при впровадженні, при виникають в ході

на рентабельності проєкту чистого дисконтованого доходу (NPV) будемо використовувати формулу [51]:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} - \left(\sum_{t=0}^n \frac{I_t}{(1+r)^t} + I_0 \right) \quad (3.4)$$

де I_t – інвестиційні витрати на реалізацію інвестиційного проєкту по закінченні t -го інтервалу планування;

$\sum_{t=0}^n \frac{I_t}{(1+r)^t} + I_0$ – загальні інвестиційні витрати (I) на реалізацію проєкту (включаючи початкові та щорічні витрати).

Показники NPV та NFV є абсолютними показниками, поряд з якими варто використовувати й відносні показники, для оцінки ефективності інвестиційних вкладень – це індекс доходності та внутрішня норма (ставки) доходності.

ікувану наведену вартість : застосовується при оцінці величина значень чистого ривів освоєння з урахуванням

ТОВ “Приватінвест” до інвестиції, так і затрати, які

чистого дисконтованого

Індекс рентабельності (доходності) інвестицій [28] (англ. Profitability index – PI) – це відношення теперішньої вартості доходів (тобто суми накопичених річних грошових потоків) до теперішньої вартості інвестицій (тобто до накопичених капітальних вкладень):

$$PI = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} + I \quad (3.5)$$

де I – загальні інвестиційні витрати на реалізацію проекту

При $PI = 1$ рентабельність інвестицій точно відповідає нормативу рентабельності. Якщо $PI > 1$, то інвестиційний проект прибутковий, і, навпаки $PI < 1$ – проект збитковий.

Внутрішня норма (ставка) доходності (англ. Internal rate of return – IRR) – це процен дорівнює нулю. Ін величина чистого Показник внутріш допустимий відно стиційного проекту

рішня вартість за проектом зту (r), при якій накопичена івнює (або прагне) до нуля. характеризує максимально місце при реалізації інве формулою [28]:

(3.6)

де r_1 – ставка

r_2 – ставка дисконту, за якої $NPV < 0$ ($NPV > 0$);

NPV_1, NPV_2 – чистий приведений дохід за умов використання r_1 і де r_2 .

Розрахуємо чисті грошові потоки по роках при ставці дисконтування $r = 8\%$, значення якої було обґрунтовано вище, а також при 25% (для врахування більш песимістичного сценарію).

За даними табл. 3.9 розраховуємо чистий майбутній дохід (NFV) за формулою (3.3) для проекту А за ставок дисконтування 18% і 25% . Маємо:

$$NFV_{18\% A} = \frac{7\,958,481}{(1+0,18)} + \frac{19\,909,419}{(1+0,18)^2} + \frac{28\,428,285}{(1+0,18)^3} + \frac{36\,152,281}{(1+0,18)^4} + \frac{42\,848,286}{(1+0,18)^5} = 72\,277,131 \text{ (тис. грн)}$$

$$NFV_{25\% A} = 62\,512,596 \text{ (тис. грн)}$$

Аналогічно для проекту В:

$$NFV_{18\%B} = 104\,568,155 \text{ (тис. грн.)}$$

$$NFV_{25\%B} = 86\,326,918 \text{ (тис. грн.)}$$

Визначаємо загальні інвестиційні витрати в ході реалізації проєкту. Таким чином враховуємо дисконтовані річні операційні затрати по роках, додаючи початкові інвестиції. Відповідно маємо для проєкту А за $r = 18\%$:

$$I_{18\%A} = 66\,226,258 + 3\,729,600 = 69\,955,858 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\text{При } r = 25\% \quad I_{25\%A} = 54\,673,516 + 3\,729,600 = 58\,403,116 \text{ (тис. грн.)}$$

Для проєкту В :

$$I_{18\%B} = 91\,455,308 + 6\,350,400 = 97\,805,708 \text{ (тис. грн.)}$$

$$I_{25\%B} = 75\,501,522 + 6\,350,400 = 81\,851,922 \text{ (тис. грн.)}$$

За формулою (3.4) розраховуємо чистий приведений дохід (NPV) для кожного з проєктів

$$NPV_{18\%A} = 70\,000\,000 - 69\,955,858 = 34\,044,142 \text{ (тис. грн.)}$$

$$NPV_{25\%A} = 62\,512,596 - 58\,403,116 = 4\,109,480 \text{ (тис. грн.)}$$

$$NPV_{18\%B} = 104\,568,155 - 97\,805,708 = 6\,762,447 \text{ (тис. грн.)}$$

$$NPV_{25\%B} = 86\,326,918 - 81\,851,922 = 4\,474,996 \text{ (тис. грн.)}$$

У зв'язку з тим, що проєкт А є більш доцільним до впровадження, розрахунок внутрішньої норми доходності розраховуємо індекс

Індекс рентабельності інвестиції розраховуємо за формулою (3.5).

$$PI_{18\%A} = 75\,721,767 : 69\,955,858 = 1,0824 > 1$$

$$PI_{25\%A} = 62\,512,596 : 58\,403,116 = 1,0704 > 1$$

$$PI_{18\%B} = 104\,568,155 : 97\,805,708 = 1,0691 > 1$$

$$PI_{25\%B} = 86\,326,918 : 81\,851,922 = 1,0547 > 1$$

Отже, обидва наші проєкти мають значення даного коефіцієнта більшого одиниці, що визначає їх ефективність. Більш привабливим для ТОВ «Приватінвест» буде проєкт, у якого значення коефіцієнту доходності більше. За здійсненими розрахунками – це проєкт А (розширення асортименту продукції спортивним взуттям). Але, зважаючи на ефективність обох проєктів, вважаємо більш доцільним розвиток діяльності в двох цих вибраних напрямках.

Це дозволить, в свою чергу, також зменшити ризики при реалізації даних інвестиційних проєктів, пов'язаних з можливою зміною вподобань споживачів, ринку, дії конкурентів, інших факторів.

Внутрішню норму доходності (IRR) розраховуємо за формулою (3.6).

Попередньо визначаємо, що проєкт А буде мати від'ємний чистий майбутній дохід (NFV) за ставки дисконтування $r = 60\%$. При цьому $NFV = -56\,082$ грн.

Виходячи з цього для проєкту А:

$$IRR_A = 18 + (60 - 18) \cdot \frac{5\,765,910}{(5\,765,910 - (-56\,082))} = 59,5954\%$$

Для проєкту В чистий майбутній дохід (NFV) буде від'ємним за ставки дисконтування $r = 40\%$; отже, $NFV = -2\,883,843$ тис. грн. У такому разі для проєкту В маємо:

$$IRR_B = 18 + (40 - 18) \cdot \frac{9\,313,799}{(9\,313,799 - (-2\,883,843))} = 28,88\%$$

Період окупності проєкту А становить 2 роки, оскільки до третього року проєкт стає позитивного чи нег

Так, після пер

$NPV_{1A} = 6\,7$

після другого

після третього

Оскільки 1

8%

ень визначаємо, виходячи з реалізації проєкту.

маємо:

-2 883,843 (тис. грн)

н.

н.

иться за 3 роки і стане

прибутковим. Аналогічно по проєкту В маємо:

$$NPV_{1B} = 9\,313,799 - (8\,145,849 + 6\,350,400) = -5\,182,450 \text{ (тис. грн)}$$

після другого року $NPV_{2B} = -2\,706,335$ (тис. грн)

після третього року $NPV_{3B} = 289,935$ (тис. грн)

Відповідно період окупності (PBP) для проєкту В становить теж 3 роки.

Результати проведених розрахунків зведемо до таблиці 3.10.

Із проведеної оцінки двох проєктів, варто сказати, що ТОВ «Приватінвест» варто реалізувати два проєкти, що обґрунтовані до реалізації, зважаючи на результати економічної оцінки їх ефективності.

Таблиця 3.10

**Показники економічної ефективності інвестиційних проєктів для
ТОВ «Приватінвест»**

Показник	Проект А		Проект В	
	r = 18%	r = 25%	r = 18%	r = 25%
Чистий майбутній дохід (ΣCF _t), тис. грн., в тому числі, по роках:				
1-й рік	75 721,767	62 512,596	104 568,155	86 326,918
2-й рік	6 744,475	6 366,785	9 313,799	8 792,227
3-й рік	14 298,635	12 742,028	19 745,734	17 596,135
4-й рік	17 302,332	14 555,282	23 893,696	20 100,151
5-й рік	18 646,944	14 807,974	25 750,542	20 449,107
Чистий приведений (NPV), тис. грн.	18 729,381	14 040,526	25 864,383	19 389,298
Індекс рентабельності			6 762,447	4 474,996
Внутрішня норма доходу (IRR)			1,0691	1,0547
Термін окупності (PBP)			48,5318	
			3 роки	

3.3. Обґрунтування та кількісна оцінка ризику

ї в умовах невизначеності

Інвестиційна діяльність завжди супроводжується певним рівнем ризику для фірми. Це зумовлено, передусім, тривалістю інвестиційного циклу та наявністю часового лагу між моментом вкладення коштів і їхнім поверненням [9]. Крім того, інвестування передбачає значні фінансові вкладення, неефективне використання яких може негативно позначитися на фінансових результатах діяльності фірми.

Повністю усунути інвестиційний ризик надзвичайно складно, проте ним можна ефективно керувати, завчасно оцінюючи, аналізуючи, описуючи та плануючи заходи, спрямовані на зниження ймовірності виникнення

несприятливих подій під час реалізації інвестиційного проекту. Сукупність таких дій формує процес управління ризиком, який дозволяє оцінити рівень потенційних негативних наслідків і мінімізувати можливі втрати.

Завдяки ефективному управлінню інвестиційними ризиками можна значно знизити їхній вплив або й повністю їх усунути. Внутрішні ризики проекту піддаються коригуванню та усуненню шляхом удосконалення управлінських процесів, тоді як зовнішні ризики можна лише частково мінімізувати, пом'якшуючи їхні негативні наслідки.

Можливі ризики інвестицій пов'язані з наявністю конкурентів у вибраному напрямі розвитку роздрібної торгівлі ТОВ «Приватінвест». Основними конкурентами фірми як на діючому сегменті ринку, так і на сегменті розвитку

діяльності (в якій продукцію під брен

Rozetka – найр. оборот Rozetka зростання в 2-2,5 р на 2023 р. становить allo.ua, comfy.ua, e

перегонах лідерів і позиції та демонструє стабільне зростання, ставлячи за мету стати лідером ринку. Місце “Алло” зайняв Comfy, який впевнено закріплюється у трійці лідерів. MOYO – входить у ТОП-7 найбільших гравців галузі [18].

Таким чином можна зазначити, що ринок діяльності ТОВ “Приватінвест” є висококонкурентним, де основні суб'єкти господарювання знаходяться в одній стратегічній групі. Отже, бізнесу доводиться працювати у жорстких умовах. З одного боку, потреби консолідації ринку викликають зростання внутрішньої конкуренції, а відновлення економіки після повномасштабного вторгнення сприяє появі на іноземних конкурентів (напр., для взуття це 4F, Modivo).

Оцінка й прогнозування можливих втрат ресурсів займають центральне місце в оцінці ризику інвестиційної діяльності фірми. Йдеться не про витрати,

лено фірми, що реалізують Zasta, Епіцентр.

країні. За результатами 2023 [30], а в 2024 р. очікуване тій трафік на Rozetka станом у таких е-комерс гравців як ой же час за 2023-2024 рр. у евнено закріпився на другій

зумовлені характером і масштабом діяльності фірми, а про випадкові, непередбачувані, але потенційно можливі втрати, що виникають через відхилення реального розвитку подій від запланованого сценарію. Для оцінки ймовірності таких втрат необхідно мати чітке уявлення про всі їхні види, пов'язані з функціонуванням фірми, визначених напрямів розвитку її діяльності, а також уміти заздалегідь розрахувати втрати або визначити їх прогнозовані величини. В ідеалі кожен вид втрат слід оцінювати в кількісному вираженні та зводити до єдиного показника, проте на практиці це не завжди можливо.

При прогнозуванні ймовірних втрат важливо враховувати одну ключову особливість: випадковий розвиток подій, що впливає на інвестиційну діяльність, може не лише збільшувати витрати ресурсів і знижувати кінцевий результат, а й водночас створювати сприятливі умови, які призведуть до зростання прибутку.

Випадкова подія може призвести до зростання прибутку і позитивні наслідки для підприємства.

Випадкова подія може призвести до збитків і негативні наслідки для підприємства.

непередбачена ситуація може призвести до економії ресурсів і, навпаки, до економії витрат.

При прийнятті рішення необхідно враховувати ймовірні втрати. Таким чином, ризик прийняття рішення можна оцінити за допомогою Планові показники витрат і збитків є базой для порівняння, на основі якої визначається масштаб потенційних втрат і рівень ризику.

Для прийняття рішень щодо вибору варіанту інвестицій в умовах невизначеності потрібно:

- спершу розрахувати очікувані результати по кожному варіанту рішення для кожного стану середовища та сформувати відповідну матрицю;
- потім обґрунтувати рішення за допомогою одного з критеріїв.

При різних критеріях рішення будуть неоднаковими, тому критерії підбирають в залежності від гіпотез щодо характеристик середовища.

Виходячи з проведених у попередньому підрозділі нашої роботи результатів ТОВ «Приватінвест» варто зосередити увагу на розширенні асортименту такими категоріями товарів як брендове спортивне взуття та повсякденне взуття. Для прийняття рішення в умовах невизначеності розглянемо три варіанти на основі наших проєктів А і В, а саме наступні.

Варіант А – відповідає проєкту А, що пов'язаний із інвестуванням у напрямі розширення асортименту за рахунок саме спортивного взуття.

Варіант В – відповідає проєкту В, пов'язаний з інвестуванням у розширення асортименту за рахунок повсякденного взуття.

Варіант С – реалізація двох проєктів (А і В) одночасно. Тобто варіант С пов'язаний з розвитком діяльності за рахунок інвестування в обидва попередні напрями.

Нами було
дисконтування $r = 18\%$
інвестиційних проєктів

- для варіанту А: $NFV_A = 75\,721,767$ (тис. грн).
  - для варіанту В: $NFV_B = 104\,568,155$ (тис. грн).
  - для варіанту С: $NFV_C = 180\,289,922$ (тис. грн).
- Відповідно с

$r = 18\%$ становитимемо.

- для варіанту А: $NFV_A = 75\,721,767$ (тис. грн).
- для варіанту В: $NFV_B = 104\,568,155$ (тис. грн).
- для варіанту С: $NFV_C = 180\,289,922$ (тис. грн).

Аналогічно визначаємо прогнозований чистий майбутній дохід для сценарію сприятливих умов ($r = 12\%$) та несприятливих умов ($r = 35\%$). Очікувані прогнозні величини чистого майбутнього доходу залежно від варіанту інвестування та сприятливості ринкових умов занесено в таблицю 3.11.

За критерієм Вальда передбачається вибір найгіршого результату для кожного з варіантів інвестування – це 48 813,908 тис. грн, 67 409,683 тис. грн, 116 223,591 тис. грн. Найкращий з них – це 116 223,591 тис. грн, отже

підрозділі), що при ставці
 $r = 18\%$ за 5 років реалізації

$NFV_A = 69\,955,858$ тис. грн.

с. грн.

566 тис. грн.

майбутнього доходу NFV при

найменший ризик пов'язаний із стратегією А3 – інвестиції в розвиток двох напрямів одночасно – спортивного й повсякденного взуття.

Таблиця 3.11

Прогнозований майбутній дохід за 2025-2029 рр., тис. грн.

Варіант інвестування	Ринкові умови		
	сприятливі	стримані	несприятливі
Варіант А (проект А, тільки спортивне взуття)	90 500,842	75 721,767	48 813,908
Варіант В (проект В, тільки повсякденне взуття)	124 977,353	104 568,155	67 409,683
Варіант С (проекти А і В: спортивне взуття, повсякденне взуття)	215 478,195	180 289,922	116 223,591

За критерієм інвестування (вибір жально (ризик) про варіант, який забезпечить найбільший майбутній дохід. Програш розраховують за кожним рядком вибирають найбільше число в кожній клітинці як найбільше з чисел, яке було у

оцінка можливих варіантів вибору з точки зору мінімуму жально у рекомендовано вибирати найбільш вигідних можливих програшів. Таблиця 3.12): спочатку у кожному рядку закладають нову матрицю, у результаті даного рядка та

Таблиця 3.12

Оцінка варіантів інвестування з точки зору мінімуму жально, тис. грн.

Варіант інвестування	Ринкові умови		
	сприятливі	стримані	несприятливі
Варіант А (проект А, тільки спортивне взуття)	0	14 779,075	41 686,934
Варіант В (проект В, тільки повсякденне взуття)	0	20 409,198	57 567,670
Варіант С (проекти А і В: спортивне взуття, повсякденне взуття)	0	35 188,273	99 254,604

Максимальні програші по кожному з оцінюваних варіантів становлять 41 686,934 тис. грн., 57 567,670 тис. грн., 99 254,604 тис. грн. Мінімальний з них – це 41 686,934 тис. грн. Отже, найменший ризик пов'язаний із інвестиціями у проєкт А (спортивне взуття). З точки зору критерія Севіджа навіть при найгіршому стані середовища фірма багато не втрачає.

Критерії Лапласа або Гурвіца застосовують, як правило, для ситуацій, коли щодо стану середовища нічого невідомо. Критерій Лапласа – передбачає оцінку стратегії інвестицій з точки зору максимальної корисності результату, тобто коли вибирається кращий середній результат. Для наших варіантів розрахунки будуть наступними:

для варіанту А = $(90\,500\,842 + 75\,721\,767 + 48\,813\,908)/3 = 71\,678\,839$ (тис. грн)

для В = 98 985,064

для С = 170 663,90.

Таким чином забезпечує варіант інвестування коштів

Критерій Гурвіца вважаючи, що й використовується :

рішення щодо вірогідності звадження середовища у кращому з можливих станів) за формулою:

$$(\beta \cdot \text{кращий результат} + (1 - \beta) \cdot \text{гірший результат}) \rightarrow \max \quad (3.7)$$

Для нашої оцінки за коефіцієнту довіри $\beta = 0,34$ отримаємо наступні результати кожного з варіантів згідно формули (3.7):

для А = $0,34 \cdot 90\,500\,842 + (1 - 0,34) \cdot 48\,813\,908 = 62\,987\,466$ (тис. грн)

для В = 86 982,691 тис. грн.

для С = 149 970,156 тис. грн. $\rightarrow \max$

Отже, за критерієм Гурвіца варто вибрати варіант С – інвестування одразу у два проєкти одночасно – розширення діяльності на нові сегменти ринку з товарами спортивного й повсякденного взуття.

тат в 170 663,903 тис. грн. з песимізму краще вибрати гтя (два напрями одразу).

стратегії в непевній ситуації, у. За критерієм Гурвіца і оцінка особи, яка приймає

Підсумовуючи проведену вище оцінку різних варіантів інвестування в умовах невизначеності рекомендується звернути увагу, в першу чергу, на розширення діяльності ТОВ «Приватінвест» на сегмент ринку взуття за рахунок пропозиції споживачам брендового спортивного й повсякденного взуття.

Важливим при обґрунтуванні пріоритетних напрямів інвестицій є визначення кількісної величини ризиків, що можуть вплинути на діяльність фірми. Для кількісної оцінки величини ризику потрібно знати [3, 27] всі можливі наслідки певної дії та ймовірність цих наслідків (тобто можливість отримання бажаного результату). З точки зору теорії ймовірностей така постановка задачі зводиться до визначення значень ймовірностей настання подій з послідовним вибором з усіх можливих подій (варіантів інвестування) найбільш привабливого варіанту, що має найбільшу величину математичного сподівання. В такій ситуації найбільш привабливим є варіант з найбільшим добутком абсолютної ймовірності на величину математичного сподівання оцінюваної події дорівнює абсолютній величині її настання.

Ймовірність настання певної події визначена об'єктивним чином, якщо вона визначена суб'єктивним методом визначення частоти настання певної події в конкретній ситуації. Ймовірність настання певної події визначена суб'єктивним методом визначення частоти настання певної події в загальній кількості спостережень.

Ймовірність настання певної події визначена суб'єктивним методом визначення частоти настання певної події в загальній кількості спостережень, що не є доступним для нашого випадку.

Тому скористаємося суб'єктивним методом визначення ймовірності, який базується на використанні суб'єктивних критеріїв, виходячи з різноманітних припущеннях. Такі припущення залежать, в тому числі, й від: думки особи, що проводить оцінку, особистого досвіду, оцінки експерта, думки фінансового консультанта тощо. Коли ймовірність визначається суб'єктивно, то різні особи можуть встановлювати різне значення для однієї і тієї ж події і, відповідно, здійснювати свій власний вибір. Серед переваг застосування методу експертних оцінок можна назвати використання здатності спеціаліста (його знань, уміння, досвіду, інтуїції тощо) приймати потрібне, найбільш ефективне рішення.

Величина ризику (ступінь ризику) по проектах в такому випадку можна виміряти за допомогою двох категорій:

- середньоочікуваного значення;
- коливання (змінюваність) можливого результату.

Середньоочікуване значення – це значення величини події, яке пов'язане з невизначеною ситуацією [3, 9]. Середньоочікуване значення є середньозваженим для всіх можливих результатів, де ймовірність кожного результату використовується як частота або вага відповідного значення. Таким чином середньоочікуване значення показує результат, який ми сподіваємося досягти в середньому.

Застосуємо підхід розрахунку математичного сподівання оцінюваної події [3, 27] до оці

Для проектів розглянутих сценаріїв при $r = 18\%$ і несприятливій ймовірності таких приведеного доходу розраховуємо за формулою до табл. 3.13.

них, варіантів інвестування. Наступні результати настання кожного з сценаріїв обчислено за $r = 12\%$, стриманих за цими оцінками встановлено середньоочікувану величину чистого приведеного доходу за різних ставок дисконтування. Результати розрахунків приведено

Таблиця 3.13

Прогнозований чистий приведений дохід за різних сценаріїв, тис. грн.

Проект	Ринкові умови		
	сприятливі	стримані	несприятливі
Проект А	7 619, 206	5 765, 910	2 391, 664
Проект В	9 321, 760	6 762, 447	2 102, 774

Відповідно до методики кількісної оцінки ризиків за математичним сподіванням [14] отримуємо наступні його значення.

По проекту А математичне сподівання (MA), тобто середній очікуваний чистий приведений дохід становить 5 812,438 тис. грн, який розраховується так: $MA = 7\,619,206 \cdot 0,28 + 5\,765,910 \cdot 0,58 + 2\,391,664 \cdot 0,14 = 5\,812,438$ (тис. грн).

По проекту В аналогічно розраховуємо, що $MA = 6\,826,700$ тис. грн.

Порівнюючи дані за розглянутими двома інвестиційними проектами, можна побачити, що розраховані величини очікуваних приведених доходів по проекту А коливаються в межах від 2 391,664 тис. грн. до 7 619,206 тис. грн. при сумі очікуваних доходів в середньому 5 812,438 тис. грн. По проекту В сума очікуваних приведених доходів більша, але в цілому – несуттєво й складає 6 826,700 тис. грн., однак їх коливання здійснюється в більшому діапазоні – від 2 102,774 тис. грн. до 9 321,760 тис. грн. Можемо зробити висновок, що ризик реалізації інвестиційного проекту А менший, ніж проекту В, де коливання розрахованого очікуваного приведенного доходу вищі.

Чисельне значення такого коливання характеризує показник середньоквадратич

ується [14] за формулою:

(3.8)

де: i – число

n – число спс

D – розрахун

MA_D – середн

P_i – значення

х значеннях кон'юнктури;

хунковому доходу.

За розрахунками по формулі (3.8) отримано такі значення середньоквадратичного відхилення (σ) по проектах:

для А $\sigma = 1\,597,976$ тис. грн.

для В $\sigma = 2\,206,729$ тис. грн.

Наступним показником, що дозволяє оцінити ризик, є коефіцієнт варіації, за допомогою якого можна порівнювати коливаність ознак, які виражені в різних одиницях виміру [9]. Адже коефіцієнт варіації – це відносна величина, на розмір якої не впливають абсолютні значення показника, що оцінюються. Величина коефіцієнту варіації знаходиться в межах від 0 до 100%. Чим більше значення,

тим більша коливаність. Розрахунок коефіцієнту варіації (V_e) здійснюється за формулою [9]:

$$V_e = \frac{D}{MA_D} \quad (3.9)$$

Прийняті наступні якісні оцінки для різних значень коефіцієнту варіації :

- до 10 % – слабкий рівень коливання;
- 10 – 25 % – помірний рівень коливання;
- більше 25 % – високий рівень коливання.

За розрахунками отримано такі значення коефіцієнту варіації (V_e) по проєктах:

для проєкту А $V_{eA} = 0,275$.

для проєкту В $V_{eB} = 0,323$.

Результати ц

Кількісн

Проект	С
проект А	
проект В	

о вигляду таблиці 3.14.

Таблиця 3.14

ційних проєктів фірми

уванний едений	Коефіцієнт варіації, V_e
А	0,275
В	0,323

Коефіцієнт варіації при вкладенні капіталу в проєкт А менший, ніж при вкладенні його в проєкт В. Якби питання стояло б між вибором тільки одного з проєктів, то рішення було би на користь проєкту А.

Таким чином врахування можливих ризиків, а також використання різних критеріїв в умовах невизначеності ринкового середовища дозволяє вирішувати важливі питання підготовки інвестиційного проєкту. Це сприяє як додаткове обґрунтування для сторонніх інвесторів у доцільності вкладення грошей у розвиток конкретного бізнесу або надання кредиту – якщо мова йде про залучення зовнішніх джерел фінансування. А також допомагає зберігати вибраний курс розвитку фірми й не давати змоги випадковим обставинам відхилитися від досягнення поставлених цілей.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Проведене дослідження дозволило розглянути теоретичні, аналітичні та практичні аспекти інвестиційної діяльності фірми, а також сформулювати рекомендації щодо напрямів її реалізації.

У першому розділі роботи визначено сутність інвестиційної діяльності, її основні форми, розглянуто класифікацію інвестицій, інвестиційних ризиків. Встановлено, що інвестиції є ключовим чинником економічного розвитку, а їх ефективне управління відіграє важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності фірми. Інвестиції можуть розглядатися як джерело капіталу, засіб розширення діяльності, а також фактор ризику й ліквідності. Виявлено, що

стратегічний підхід
підвищити прибуту

Узагальненн
можуть бути клас
джерелами фінанс
основі проведенс
запропоновано вл
ефективності інве
потенційної прибутковості.

доляє мінімізувати ризики та

інвестицій показав, що вони
ни, зокрема за тривалістю,
ж залученістю капіталу. На
класифікації інвестицій
інструментом для аналізу
нки ризиків та визначення

Встановлено, що основними формами інвестування у ринкових умовах є самофінансування, корпоративні вкладення, венчурне фінансування, кредитні ресурси, лізинг, бюджетне фінансування та концесійна діяльність. Вибір конкретної форми залежить від обсягу проєкту, рівня ризику, доступності капіталу та стратегічних цілей фірми. При цьому інвестиційний цикл можна умовно поділити на три основні етапи: передінвестиційний (аналіз, оцінка можливостей та розробка концепції), етап реалізації (вкладення ресурсів та виконання проєкту) та експлуатаційний (отримання доходу та оцінка ефективності вкладень).

Приділено увагу питанню ризиків інвестиційної діяльності, які можуть суттєво впливати на фінансові результати фірми. Запропоновано під інвестиційним ризиком розуміти ймовірність понесення фірмою у процесі здійснення інвестиційної діяльності втрат або досягнення запланованих цілей інвестування, зумовлених багатоваріантністю прийняття можливих рішень чи невизначеністю ринку. Розглянуто основні методи мінімізації ризиків, серед яких диверсифікація, об'єднання ризиків, хеджування, страхування, фінансові гарантії, моніторинг макроекономічного середовища.

У другий розділі роботи проаналізовано діяльність ТОВ «Приватінвест», що веде роздрібну та гуртову торгівлю. Основні канали продажу включають мережу офлайн-магазинів Brain, інтернет-платформу brain.com.ua, дропшипінг і розвиток власного

Результати а
незважаючи на ви
2023 р. було отрим
до економічних п
отримала прибутк
зобов'язання на 9
Коефіцієнти ліквід
фінансову стабільність фірми, достатній обсяг
короткострокових зобов'язань.

тійке фінансове становище,
м в Україні. За підсумками
ни, що свідчить про стійкість
казав, що у 2023 р. фірма
точні активи перевищують
високу ліквідність фірми.
м значенням, що вказує на
ресурсів для покриття

З огляду на ринкові можливості визначено, що доцільним напрямом діяльності є розширення товарного асортименту, серед якого особливу увагу запропоновано звернути на спортивне та повсякденне взуття. Це дозволить залучити нових клієнтів, підвищити конкурентоспроможність, сприятиме розвитку діяльності ТОВ «Приватінвест» в цілому.

У третьому розділі надано стратегічну оцінку розвитку фірми й готовності до реалізації інвестиційних проєктів, в тому числі за результатами побудованої матриці SWOT-аналізу. Визначено фінансової спроможності та визначення пріоритетних інвестиційних напрямів. Визначено основні можливості розвитку

фірми, серед яких розширення асортименту товарів, оптимізація бізнес-процесів, посилення маркетингових заходів та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

Визначено, що перспективним напрямом для ТОВ «Приватінвест» є введення до асортименту нової групи товарів – спортивного та повсякденного взуття. Проведена оцінка запропонованих до впровадження двох інвестиційних проєктів за допомогою методів чистого приведеного доходу, індексу рентабельності інвестицій, періоду окупності інвестицій (що становить 3 роки) підтвердив його доцільність. Очікується, що реалізація даного проєкту дозволить фірмі розширити клієнтську базу, збільшити обсяги продажів та підвищити прибутковість. Обидва проєкти є перспективними, проте спортивне взуття має вищу рентабельність, а повсякденне – більший потенціал прибутковості у довгостроковій перспективі. Найкращою стратегією є стратегія реалізації обох проєктів одночасно.

У рамках дослідження розглянуто ініціатив фірми. Слід звернути увагу на уникнути боргових зобов'язань. Альтернативними джерелами фінансування можуть бути залучені у фірми грошові ресурси.

Здійснено оптимізацію витрат на макроекономічних рівнях, конкурентного середовища та логістичних труднощів. Використано методи прийняття рішень в умовах невизначеності за різними критеріями. Кількісна оцінка ризиків за математичним сподіванням і коефіцієнтом варіації показала, що сукупний ефект від інвестування в обидва напрями є найбільш вигідним.

На основі проведеного дослідження сформульовано такі рекомендації.

Запропоновано до реалізації інвестиційні проєкти, пов'язані з розширенням асортименту шляхом впровадження спортивного та повсякденного взуття, що дозволить збільшити обсяги продажів та залучити нових клієнтів. Фінансування інвестиційних проєктів передбачається здійснювати, в першу чергу, за рахунок власних коштів фірми, використовуючи додаткові джерела у

разі потреби. Початкові інвестиційні вкладення мають включати також рішення з доробки сайту роздрібною мережі для забезпечення зручного пошуку та купівлі нових товарних категорій, що сприятиме зростанню онлайн-продажів.

Додатково пропонується звернути увагу на оптимізацію бізнес-процесів, зокрема щодо покращення логістичних схем, посилення маркетингової підтримки нових категорій товарів. А також на питання удосконалення інструментів управління ризиками шляхом постійного моніторингу макроекономічної ситуації, аналізу конкурентного середовища та впровадження стратегій хеджування ризиків.

ТОВ «Приватінвест» має всі передумови для успішного розширення діяльності завдяки стратегічно обґрунтованим інвестиційним рішенням. У довгостроковій перспективі компанія зможе не тільки закріпити свої позиції на ринку, але й збільшити обсяги продажів та фінансових показників та розширення ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
2. Аналіз ринку одягу та взуття України. 2024 рік. // Pro consulting. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-odezhdy-i-obuvi-v-ukraini-2024-god>
3. Бакаєв Л.О. Кількісні методи в управлінні інвестиціями / Л.О. Бакаєв. – К.: КНЕУ, 2000. – 151 с.
4. Бержанір І.А. Діагностика майнового стану підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/123456789/1/stan.pdf>
5. Боковець І.М. Інвестиції: Навч. Посібник. – Вінниця, 2018. – 186 с. – Режим доступу: <https://pdf.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/186.pdf>
6. Гаєвська Л.М. Інвестиції: Навч. посіб. /Л.М. Гаєвська. – К.: «Центр учбової літератури», 2018. – 186 с. – Режим доступу: <https://www.centruliteratury.com.ua/ua/worksheets/186.pdf>
7. Галько Л.Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління / Л.Р. Галько // Економіка та суспільство. – 2021. – № 31. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63>
8. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навчальний посібник / Б.Є. Грабовецький. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
9. Греськів І.Р. Характеристика інвестиційних ризиків та особливості процесу управління ними / І.Р. Греськів, Н.Р. Стасюк, О.І. Дорош. // Ефективна економіка. – 2015. – № 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4052>

10. Гриньова В.М. Інвестування: Підручник / В.М. Гриньова, В.О. Колода, Т.І. Лелейко, О.П. Колода. – К.: Знання, 2008. – 456 с.

11. Грищенко І.М. Комерційна діяльність посередницьких підприємств: Підручн. для вищ. навч. закл. / І.М. Грищенко. – К.: Грамота, 2009. – 448 с.

12. Гостев С.В. Ризики в інвестиційних процесах, методи та інструменти мінімізації негативного впливу ризик / С.В. Гостев. // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 10. – С. 19-22.

13. Деньга С.М. Сутність і класифікація інвестицій / С.М. Деньга // КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. – 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/7d96b776-1b1a-47a7-b781-9576c4730fcf/content>

14. Джеджул
роботи з дисциплі
Джеджула, І.Ю. ЄГ

15. Дука А.П
Навч. посібник. – І

16. Економіч
Мочерного. – Л.: С

17. Загородн
вид., доопрац. та доповн. – 2021. – 1. 1 (с. 1). – Л.: Вид-во Львівської
політехніки, 2021. – 604 с.

ь для організації самостійної
тів господарювання» / В.В.
– 86 с.

ої діяльності. Інвестування:
У 2 т. – Т. 1 / За ред. С.В.

кономічний словник. – [4-те

18. Знайомство з практикою маркетингової діяльності мережі магазинів техніки та електроніки MOYO – переможця Ukrainian Business Award 2022! // ДУІКТ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: https://duikt.edu.ua/ua/news-1-572-10795-znayomstvo-z-praktikoyu-marketingovoi-diyalnosti-merezhi-magaziniv-tehniki-ta-elektroniki-moyo-%E2%80%94peremozhchya-ukrainian-business-award-2022_kafedra-marketingu

19. Ільчук М.М. Підприємницька діяльність та агробізнес: Підручник / За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Іщенко. – К.: Вища освіта, 2006. – 543 с.: іл.

20. Інвестиційний менеджмент: Конспект лекцій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buklib.net/books/35259/>

21. Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. (практикум) / С.В. Качула, С.М. Халатур, Г.Є. Павлова, Л.В. Лисяк, Н.П. Дуброва. – Дніпро: Моноліт, 2022. – 204 с.

22. Інвестиційні ризики // «Інвестиції: практика та досвід». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xn----dtbjmwegiok9b3mho.xn--j1amh/%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B8/>

23. Кириченко О.А., Єрохін С.А. Інвестування: Підручник. – К.: Знання, 2009. – 573 с.

24. Кігель В. Ринковий економіци

тримки прийняття рішень у ДУЛ. – 2003. – 193 с.

25. Комаров підприємства як е Бессонова // Вчен управління підпри

за діяльність промислового і / А.С. Комаров А.С., С.І. ького. Серія «Економіка та №2. С. 50-55.

26. Кривов'яз

ть підприємства: сутність,

методика аналізу та цілей підвищення її ефективності / І.В. Кривов'язюк // Вісник ХДУ. Серія «Економічні науки». – 2018. – №31. – С. 83-90.

27. Крупка М.І. Інвестування: Навч. посібник / За ред. М.І. Крупки. – Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. – 376 с.

28. Лаврова Ю.В. Економіка підприємства та маркетинг: Конспект лекцій / Ю.В. Лаврова. – Харків, 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buklib.net/books/37224/>

29. Лапіна І.С., Гончаренко О.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / І.С. Лапіна, О.М. Гончаренко та ін.; за заг. ред. І.С. Лапіної – Одеса: Атлант, 2016 – 313 с.

30. Лапко О. RozetkaPay: У магазинах Rozetka приблизно 65% платежів здійснюються картою / О. Лапко. // RAU. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://rau.ua/novyni/oleksandr-lapko-rozetkapy/>

31. Ларіна Я.С., Бабічева О.І., Романова Л.В., Антофій Н.М. Стратегічний маркетинг: Навч. посібник. – Х.: Олді-плюс, 2019. – 364 с.

32. Любимов В.І. Соціально-економічна сутність інвестицій у процесі їхньої реалізації / В.І. Любимов // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 12. – С. 8-11.

33. Лютий Я.В. Сутність, класифікація та функції зовнішніх інвестицій в діяльності підприємств // Економіка та суспільство. – 2024. – № 70. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-97>

34. Матриця всередині компаній: <https://bakertilly.ua/>

35. Мащак Н умовах повномасштабного суспільства. – 2024

36. Михалік підприємств в умовах суспільства. – 2023. – № 50. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86>

уди спрямувати інвестиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86>

у одягу та взуття України в 2023 році / О. Чечикова // Економіка та суспільство. – 2024. – № 70. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-97>

інно-інноваційна діяльність підприємств в умовах суспільства / С.В. Бірак // Економіка та суспільство. – 2023. – № 50. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86>

37. Методи оцінки інвестиційного проєкту // Інвестування: Навчально-інформаційний портал ВП НУБІП України «Ніжинський агротехнічний інститут». [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://moodle.nati.org.ua/mod/book/view.php?id=8845&chapterid=2228>

38. Мінекономіки знизило оцінку зростання ВВП України з 4% до 3,6% у 2024 році. // Forbes Ukraine. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://forbes.ua/news/minekonomiki-znizilo-otsinku-zrostannya-vvp-ukraini-z-4-do-36-u-2024-rotsi-16012025-26335>

39. Небава М.І. Економіка та організація виробничої діяльності підприємства. Ч.2. Організація виробництва: навчальний посібник / М.І. Небава, О.О. Адлер, О.Й. Лесько. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 131 с.

40. Погребняк А.Ю., Лопатюк В.С. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства / А.Ю. Погребняк, В.С. Лопатюк // Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут". – 2023. – № 26. – С. 79-83.

41. Орлюк О.П., Воронова Л.К., Заверуха І.Б. та ін. Фінансова енциклопедія / За заг. ред. О.П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 472 с.

42. Ринок взуття в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/>

43. Різник Д.В. Інвестиційна діяльність в Україні після повномасштабного вторгнення в Україну

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economyand.com/>

44. Сафронов Н.А. Ефективність інвестицій: практичний аналіз критеріїв оцінки інвестиційних проєктів / Н.А. Сафронов, Н.А. Караван. // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2016. – № 13. – С.146-154.

45. Семенова К.Д. Економіка підприємств / К.Д. Семенова // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2016. – № 13. – С.146-154.

<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/123456789/1/123456789.pdf>

46. Сенишин О.С., Кривешко О.В. Маркетинг: Навч. посібник. – Л.: ЛНУ імені І. Франка, 2020. – 347 с.

47. Скоробогатова Н.Є. Дослідження сутності інвестицій та інвестиційної діяльності / Н.Є. Скоробогатова // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2016. – № 13. – С.146-154.

48. Стецик Ю.М. Аналіз ринку взуття та його вплив на управління асортиментом та якістю взуття / Ю.М. Стецик // Економіка і регіон. – 2024. – № 1(92). – С.155-161.

49. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

50. Ткаченко А.М. Економічна сутність інвестицій / А.М. Ткаченко, Є.М. Плаксіна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Вип. 1 (2). – С. 99-102.

51. Толкунов А.А., Гаврилюк Р.О. Обґрунтування ефективності інвестиційних проєктів розвідки та розробки перспективних нафтогазових об'єктів українського сектора глибоководної частини Чорного моря / 23. А.А. Толкунов, Р.О. Гаврилюк. // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 8. – С. 18-23.

52. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.

53. Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент: Навчальний посібник / В.Г. Федоренко. – – 280 с.: іл.

54. Чемерис А. Чемерис, Р. Юр. – 152 с. зоміці: Навч. посібник / навчальної літератури, 2006.

55. Чернадчук В.Д. Чернадчука. – книга», К.: Видавн права України: Навчальний Чернадчук]; за заг. ред. умі: ВТД «Університетська – 384 с.

56. Чернишов В.В. Аналіз розвитку інвестиційної діяльності підприємств / В.В. Чернишов // Modern Economics. – 2021. – №26. – С. 167-172. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/26-2021/chernyshov.pdf>

57. Швед В.В., Закладній О.А., Омельченко О.В. Міжнародна інвестиційна діяльність. Навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти економічних та управлінських спеціальностей). – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 224 с.

58. Шепиленко В. (2022). Інвестиційні ризики в діяльності підприємств / В. Шепиленко // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2022. – № 2 (92). – С. 24-29.

59. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник / З.Є. Шершньова – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

60. Штулер І.Ю. Теоретичні підходи до процесу залучення прямих іноземних інвестицій / І.Ю. Штулер // Актуальні Проблеми Економіки. – 2012. – №5. – С. 102-108.

61. Щукін Б.М. Інвестування: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2004. – 216 с.

62. Rozetka поки незмінний лідер українського е-комерсу. Але «Епіцентр» наздоганяє. Чим живе ринок онлайн-продажів в Україні. Дослідження диджитал-маркетолога Юрія Кошишинського // Forbes Ukraine. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <https://forbes.ua/money/rozetka-poki-nczmenny-lider-ukrainskogo-e-komers-ale-epitsentr-nazdoganyaє-chim-zhive-rinok-onayn-prodazhiv-v-ukraini>
29092023-16357

63. <https://bar>

64. <https://nis>

65. <https://me>

66. <https://uki>

Додаток А

Дата (рік, місяць, число)			КОДИ		
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРИВАТІНВЕСТ»	за	2024	01	01	21550555
Територія Оболонський р-н	за	UA80000000000875083			
Організаційно-правова форма Товариство з обмеженою відповідальністю	за	240			
Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням та програмним забезпеченням у спеціалізованих магазинах	за	47.41			
Середня кількість працівників 295					
Адреса, телефон Проспект Берестейський, буд. 67, Святошинський р-н, м. Київ 03117, Україна	0443934835				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Зайту про фінансові результати (Зайту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	V				
за міжнародними стандартами фінансової звітності	-				

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)

на 31 грудня 2023 року

		Форма N 1	Код за ДКУД	1801001		
Актив		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду		
		2	3	4		
		1000	3'533	6'332		
		1001	10'209	16'651		
		1002	(6'676)	(10'319)		
		1005	-	-		
		1010	1'779	6'666		
		1011	12'066	18'575		
		1012	(10'287)	(11'909)		
		1015	-	-		
		1020	-	-		
		1030	-	-		
		1035	-	-		
		1040	-	-		
		1045	-	-		
		1090	-	-		
		1095	5'312	12'998		
		Запаси		1100	135'442	85'763
		виробничі запаси	1101	1'645	-	
		незавершене виробництво	1102	-	-	
		готова продукція	1103	-	-	
товари	1104	133'797	85'763			
Поточні біологічні активи	1110	-	-			
Векселі одержані	1120	-	-			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10'515	7'535			
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130					
за виданими авансами		5'067	6'619			
з бюджетом	1135	-	2'208			
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-			
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	30'008	80'000			
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-			
Гроші та їх еквіваленти	1165	20'041	29'712			
готівка	1166	3'463	2'524			
рахунки в банках	1167	16'578	27'188			
Витрати майбутніх періодів	1170	29	170			
інші оборотні активи	1190	2'609	2'270			
Усього за розділом II	1195	203'711	214'277			
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-			
Баланс	1300	209'023	227'275			

Продовж. дод. А

Пасива	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	300	300
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довідках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	80'834	110'873
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	81'134	111'173
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв збитків	1533	-	-
резерв незароблених прибутків	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-пот	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	108'605	92'888
розрахунками з бюджетом	1620	6'572	4'679
у тому числі з податку на прибуток	1621	4'900	3'303
розрахунками зі страхування	1625	931	1'535
розрахунками з оплати праці	1630	3'426	5'709
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	9'735	10'481
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	620	830
Усього за розділом III	1695	127'889	116'102
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	209'023	227'275

Додаток Б

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРИВАТІНВЕСТ»	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
		2024	01	01
		21550555		

**ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2023 рік**

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2'969'547	2'127'536
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2'686'206)	(1'958'443)
Валовий:			
прибуток	2090	283'341	169'093
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи		1'024	65'229
<i>у тому числі:</i>			
дохід від зміни вартості справедливою вартістю		-	-
дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції		-	-
дохід від використання і оподаткування		-	-
Адміністративні витрати		(4'060)	(2'241)
Витрати на збут		(242'996)	(160'034)
Інші операційні витрати		(625)	(7'915)
<i>у тому числі:</i>			
витрати від зміни вартості справедливою вартістю		-	-
витрати від первісного визнання сільськогосподарської продукції		-	-
Фінансовий результат від прибутку		36'684	64'132
збиток		-	-
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	-	-
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	36'684	64'132
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(6'645)	(11'544)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	30'039	52'588
збиток	2355	-	-

Продовж. дод. Б

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дроїнка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дроїнка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30'039	52'588

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
		3	4
			
Матеріальні затрати		-	-
Витрати на оплату праці		83'828	63'119
Відрахування на соціальні заходи		18'308	11'651
Амортизація		5'265	4'213
Інші операційні витрати		139'657	93'292
Разом		247'056	162'275
І АКЦІЙ			
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
		3	4
Середньорічна кількість пр		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

АНОТАЦІЯ

Семеній А.А. «Джерела та напрями розвитку інвестиційної діяльності фірми»

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування», ВНЗ «Національна академія управління», м. Київ, 2025 р.

Кваліфікаційна робота містить узагальнення теоретичних основ з обґрунтування джерел фінансування та напрямів розвитку інвестиційної діяльності фірми в засади інвестуван механізми залуче інвестиційним риз діяльності фірми.

У роботі про: використання са Визначено особли

дозволяє фірмам обрати кращі стратегії інвестуванНЯ.

На основі проведеного аналізу діяльності фірми, що займається роздрібною торгівлею, сформульовано рекомендації щодо пріоритетних напрямів її інвестиційної діяльності. Обґрунтовано рекомендації щодо мінімізації ризиків у процесі реалізації інвестиційних проєктів, покращення фінансового планування та диверсифікації джерел фінансування. Отримані результати можуть бути використані для розробки інвестиційної стратегії у нестабільних економічних умовах.

Ключові слова: *інвестиційна діяльність, інвестиції, джерела фінансування, інвестиційний ризик, інвестиційний проєкт, показники ефективності інвестиційного проєкту фірми, кількісна оцінка ризику.*

ліджено основні теоретичні інвестицій та розглянуто Значна увага приділена сть реалізації інвестиційної ління інвестиціями, зокрема нківського кредитування. вестичійних проєктів, що

ANNOTATION

Semenii A.A. “Sources and Directions for the Development of a Firm's Investment Activity”

Qualification thesis for the second (master's) level of higher education in the specialty 072 “Finance, Banking, Insurance and Stock Market”, educational program “Finance, Banking, and Insurance”, National Academy of Management, Kyiv, 2025.

The qualification thesis summarizes the theoretical foundations for substantiating the sources of financing and directions for the development of a firm's investment activity in a market economy. The main theoretical principles of investment are studied, the classification of investment projects is determined, the mechanisms for attracting investment are analyzed, and the mechanisms for assessing investment risks are substantiated. Significant attention is given to the analysis of the firm's investment activities.

The paper analyzes the sources of financing, leasing, and investment project strategies.

Based on the analysis of the activities of a real company, recommendations for the priority areas of its investment activities have been formulated. Recommendations for minimizing risks in the implementation of investment projects, improving financial planning, and diversifying funding sources have been substantiated. The obtained results can be used for the development of an investment strategy in unstable economic conditions.

Keywords: *investment activity, investments, sources of financing, investment risk, investment project, indicators of a firm's investment project efficiency, quantitative risk assessment.*